

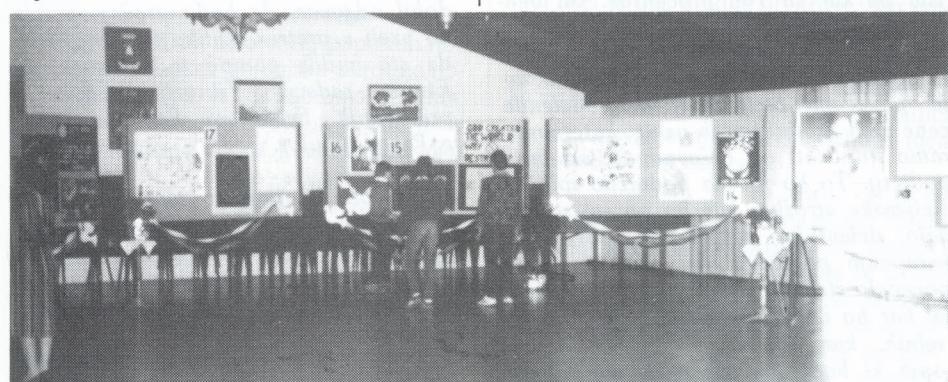
"Registered by Australian Post –
Publication No. VAW 1215"
CATEGORY A

LETNIK XXXI Štev. 8

AUGUST, 1986

MI SMO ZA MIR

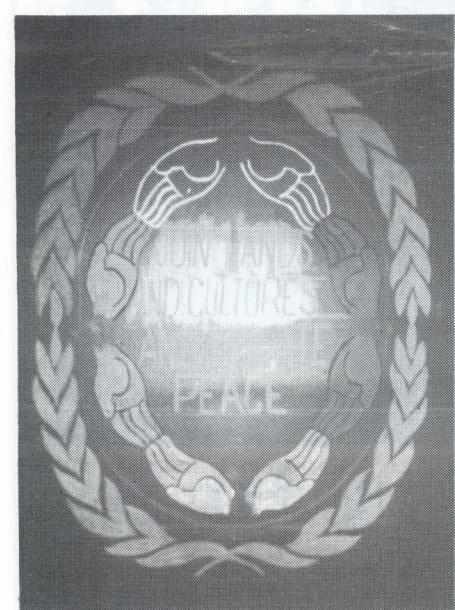
V okviru Slovenske šole pri S.D.M. so na weekend 27. julija t.l. učenci pod vodstvom učiteljic gospe Drage Gelt, Magde Pišotek in Marije Penca, pripravili razstavo in kompeticijo lepakov in spisov, s katero naj bi tudi Slovenci tukaj obeležili leto miru.

Razstava je bila lično urejena v dvorani S.D.M., uradno pa jo je odprl Chairman Victorian Ethnic Commission Mr. George Papadopoulos. Za izbiro najboljših razstavljenih del pa so bili naprošeni uč-

Najboljši lepak razstave sta naredili Tanja in Monica Sosič

Tudi nagrajen lepak. Avtor: David Oder

teljica gospa Vera (roj. Remšnik), g. Vasja Čuk, s svojim bogatim znanjem na polju slikarskih umetnosti ter urednik Vestnika g. Marijan Peršič.

Vsa dela so bila razvrščena po grupah starosti njih avtorjev. Prav tako je iz vsa-

ke starostne skupine bilo izbrano najboljše delo.

Izbira ni bila lahka, saj so vsi, ki so razstavljeni, vložili v svoja dela mnogo časa in misli. Po koncu uradne otvoritve so bile za vsa najboljša dela podeljene knjižne nagrade sledečim:

V skupini do 6 let starosti se je najbolj izkazal Robert Pintar, ki je za svojo starost pokazal mnogo pažnje za ponatanakosti. Simon Penca se je izkazal v skupini sedem-letnih. Karen in Janette v skupini 8.-letnih, sta v svojem delu pokazali izvirno zamisel in otroško pojmovanje miru. Susan Ponrač je med 9 let starimi bila najboljša, saj je njeno delo bilo zelo barvito in istočasno polno iskrenosti. Erik Hojak, med 10-letnimi je v svojem zelo natančno izvedenem delu, podal zelo jasno razumevanje miru.

Med 11-letniki sta si najboljše mesto delili Frances Gelt in Jana Brgoč – Frances je pokazala smisel za ustvarjanje, medtem, ko se je delo Jane odlikovalo s svojo preprostostjo, ki pa je navzlic temu zelo močno podala sporočilo. David Štrancar je bil najboljši med 12 let starimi. K svojemu delu je podvzel popolnoma drugačen pristop in je vanj vložil tudi mnogo časa in truda. Damian Pišotek je med 13-letnimi bil izbran, ker se je izkazal z najboljšo in zelo izvirno kompozicijo. Veronika Smrdel je bila najboljša med 14-letnimi, kajti njeno delo je že na prvi pogled vzbudilo zanimanje za tematiko. Eric Gelt in Aleš Brgoč, sta si delila prvo mesto med 15-letnimi. Tania in Marika Sosič pa nista bili izbrani kot najboljši samo med 16-letnimi, ampak je njuno delo dobilo še posebno priznanje, kot najboljše med vsemi.

David Oder se je med sedemnajstletniki izkazal z izvirnostjo in lepo obdelavo. V skupini med 18 let starimi pa je bilo prisojeno prvo mesto delu Tanie Brgoč za različnost njene perspektive bodočnosti in jakost sporočila.

Z svoje pismene prispevke v zvezi z letom miru pa so bili nagrajeni:

Za dela v slovenščini: Ivan Lapuh in Frances Urbas, za dela v angleščini pa: med 12-letnimi Nataša Urbas, med 13-letnimi Wendy Lenarčič, med 14-letnimi Veronika Smrdel, med 15-letnimi Elaine Postregna, med 16-letnimi Frances Urbas, med 17-letnimi Marko Tavčar in med odraslimi Suzie Prosenak.

Predsednik Sveta za Etnične zadeve Viktorije, g. George Papadopoulos, ga. Draga Gelt, učiteljica šole S.D.M. in Peter Mandelj, predsednik S.D.M. na razstavi: Mi smo za mir.

(Foto K. Peršič)

Komu pripadamo?

Tudi letos je bilo v melbournski stolnici ekumensko bogoslužje za usužnjene narode. K tej skupni molitvi se zborejo številni narodi, da skupaj prosijo Boga za ljubezen, pravico, svobodo in mir; za vse tiste po širnem svetu, kateri so tega prikrajšani.

Lepo je bilo videti na televiziji našo slovensko skupino v narodnih nošah. Slemenec ni mogel svoje kamere odmakniti od naše skupine, če tudi je imel veliko izbiro za snemanje. Res je, kjer koli se pojavi slovenska narodna noša, vsak narod jo z občudovanjem ogleduje in seveda tudi vpraša: od kod smo in kaj smo za en narod. Žal, da smo za nekatere tudi v nošah samo "Yugoslav". Mnogokrat pa se niti ne ve kam priпадa ta "lepo oblečena" skupina. Komu je bila priključena slovenska skupina v nošah, ki smo jo videli na televiziji? Smo bili priključeni k "sosedom" kateri so bili razločno navedeni z drugimi narodi? Prav gotovo ne moremo za take stvari dolžiti časnikarje, ker nas ne poznaajo. Z tako pomankljivostjo si porinemo trn še globje v peto. Gotovo se premalo prepričamo, kakšne podatke dobri, oziroma damo časnikarjem. Koliko nas bodo poznali drugi narodi in kam nas bodo priključevali – bo odvisno le od

nas, dragi Slovenci. Skrajni čas je, da vsaj tam, kjer nam je dano sodelovati, da brez strahu in sramu damo vedeti javnosti, da smo narod s svojo lastno a bogato kulturo, da smo narod z imenom – Slovenci.

Res nismo velik narod; a tudi ne tako majhen, da ne bi bili vredni v javnosti svojega lastnega imena. Torej, če smo že res tako majhen narod, ki celo sami v sebi tako govorimo, kaj prav nič ne pomeni, da tako "majhen" narod ima svoje cerkve, številne klube in društva, svoj program na radiju in predvsem pa, da ima tukaj pisano lastno materino besedo? Vse to delo je zalito z našim slovenskim znojem in biomili biti ponosni sami nase, da smo narod, ki nekaj zmore, da nismo neki majhen pozabljen narod. Smo delaven in vesel narod z odprtimi očmi; a vse pre malo storimo sami zase, da bi nas tukajšnje oblasti poznale kot kulturno vzgleden, pa čeprav majhen narod.

Doto, ki so nam predniki zaupali smo dolžni, da jo ljubimo in kot tako moramo izročiti svojemu mlademu rodu. Le tako bomo vredni spoštovanja kot generacija današnjih dni.

Bodi pozdravljeni beseda materina!

Ivan Lapuh

ČLANI SVETA SLOVENSKIH ORGANIZACIJ V VIKTORIJI

Peter Mandelj – SDM; Alek Kodila – SDM; Frank Iskra – Jadran; Valentin Brecelj – Jadran; Lado Sluga – Planica; Štefan Srnec – Planica; Ivo Širca – Geelong; Vinko Butala – Geelong; Rudi Kalc – Albury-Wodonga; Marina Kromar – Albury-Wodonga; Helena Van De Laak – 3EA; Ivo Leber – 3EA; Marijan Peršič – Vestnik.

(Foto Ivo Leber)

POPRAVEK

V julijski 6tevilki Vestnika, na strani 8, kjer poročamo o rezultatih medklubskega tekmovanja Slovenske lovske Zvezde, ki se je vršilo 22. junija 1986 v Geelongu je bila v kategoriji Klubsko prosto izpuščena navedba kdo je dosegel prvo mesto.

Strelcem "Planice-Springvale", ki so zasedli z 294 točkami prvo mesto, se opravičujemo za ta naš spodrljaj

NARODNI MUZEJ AVSTRALIJE

V Canberri nameravajo v letu 1990 odpreti novi narodni muzej – The National Museum of Australia – in so že sedaj pričeli tudi z zbirkom predmetov, ki zadevajo naseljevanje.

Zanimajo se za predmete, ki kakorkoli zadevajo naseljence, pa tudi predmete, ki predstavljajo kulturo in običaje v deželah odkoder so naseljenici prišli.

V tej zbirki bodo vključeni ročni izdelki, pohištvo, oblačila, religiozni predmeti, dokumenti, programi, lepaki, praporji, pisma in fotografije.

Čdorkoli bi hotel pomagati pri zbiranju in identificiranju materiala ali čdorkoli ima primerne predmete za to zbirko ter bi jih hotel podariti, prodati ali posoditi, lahko to javi na: National Museum of Australia, G.P.O. Box 1901, Canberra, ACT 2601, ali po telefonu na (062) 497 111.

ODJEDAO ZAPOSЛИТЕV

Iz analize razgovorov, ki so jih na Departmentu za Imigracijo in Etnične zadeve imeli z 229 ilegalnimi vseljenci so izvlekle sledeče podatke:

40 odstotkov jih je uporabljalo izmišljena imena; 70 odstotkov se jih je ilegalno zaposlilo v Avstraliji; 21 odstotkov je uporabljalo Medicare, 11 odstotkov je prejemalo plačila socialnega zavarovanja; 26 odstotkov je pošiljalo denar v druge države.

Računajo, da je v Avstraliji kakih 50 000 ilegalnih naseljencev, ki so v glavnem prišli sem na obisk in niso odpotovali v določenem času. Cenijo, da ima 60 odstotkov vseh ilegalnih naseljencev tukaj zaposlitev (mnogi od teh so plačani prenizke mezde), medtem ko na drugi strani 570 000 Avstralcev išče zaposlitve. Pravijo tudi, da bi predlagana Avstralske osebna izkaznica precej onemogočala ilegalno naseljevanje.

ODPOTOVALNA TAKSA

Po novi odredbi od 1. julija dalje bodo odgovorne za pobiranje "odpotovalne takse (Departure tax) avionske in ladijske družbe. Potniki pa bodo lahko še vedno plačali zanjo na mednarodnih letališčih na istih mestih kot dosedaj.

VSELJEVANJE POKLICEV

Minister za imigracijo v Canberri je objavil ključ po katerem bodo v letu 1986-87 raznim poklicem dovoljevali naselitev v Avstraliji. Predvidevajo, da bodo v letošnjem obdobju sprejeli lahko 2950 naseljencev, ki imajo take poklice, katerih v Avstraliji ni dovolj.

Prošnja za vselitev pa bo obravnavana v okviru dveh sistemov in sicer Occupational Share System (OSS) ali pa v Employer Nomination Scheme (ENS). Posebni pogoji pa bodo v moči v primerih metalnih delavcev in tiskarskih poklicev.

Prošnje bodo obravnavali v sledečem sorazmerju:

elektroinženirji	100
industrijski inženirji	50
geometri	50
računalniški programerji	500
računovodje	300
ekonomisti	50
zavarovalniški statistiki	25
bolniške sestre	500
fizioterapisti	100
delovni terapeuti	50
govorni terapeuti	50
rentgen tehniki	50
orodjarji in modelarji	100
električni mehaniki	200
elektrikarji	100
kleparji	200
avto mehaniki	350
avtokleparji	100
avtopleskarji	25
kuharji	500
natakarji	150
slaščičarji	50
mizarji	150
lesni strojniki	50
lakirarji pohištva	50
tapetniki	100

Od vseh prosilcev pa bodo zahtevali spričevala o njih sposobnosti.

SPREMENBE ZA NOVODOŠLE

Novonaseljeni so po dosedanjih zakonih moral prebivati v Avstraliji neprekjeno najmanj 12 mesecev predno jim je bilo izdano dovoljenje za vrnitev v Avstralijo.

Po novi uredbi, ki bo prišla v veljavo s 1. januarjem 1987. leta pa bo izdano vsem novim naseljencem dovoljenje za ponoven vstop v Avstralijo za tri leta. Če v tem času še ne bodo postali avstralski državljanji, bodo lahko dobili vstopno dovoljenje še za naslednjih pet let. Če pa v tem času ne bodo pokazali, da se namernajo v Avstraliji nastaniti za stalno, jim ponovnih dovoljenj za vstop v Avstralijo ne bodo odobrili.

Zahaja, da se ob sprejemu avstralskega državljanstva prejemnik odpove svojim obvezam do drugih držav, bo v kratkem preklicana. Prav tako ob prisegi ali zaobljubi ne bo treba povedati svoje ime. Vse ostalo besedilo prisega — zaobljube pa bo nespremenjeno.

Otroci, ki so se v Avstraliji rodili ilegalnim naseljencem, ne bodo več postali avtomatično avstralski državljanji, razen ako je eden staršev avstralski državljan ali legalni naseljenec. Izvzeti bodo tudi otroci, ki bi drugače ostali brez državljanstva. Če pa je otrok bival v Avstraliji 10 let bo na svoj deseti rojstni dan postal avstralski državljan.

JEZIK – KULTURNI DEDIŠČINA

Naseljeni, ki prihajajo v starejša leta bi zelo radi videli, da bi njih otroci obdržali njihov materinski jezik kot del kulturne dediščine.

To je rezultat do katerega je prišla preiskava, ki jo je izvedel Center za multikulture študije Univerze v Wollongongu.

Prav tako so ugotovili, da je večina zainteresirana na nadaljevanju pouka svojega jezika.

Preiskavo so osredotočili na makedonsko in nemško govorečo skupnost. Ta dva jezika so izbrali radi tega, ker smatrajo, da je makedonsčina manjšinski jezik v njihovi domovini, nemščina pa jezik, ki se govori v večjem številu evropskih držav.

ČEZ DRN IN STRN

Kot vsako leto, smo tudi letos v avgustu trepetali pred tem kaj nam bo prinesel novi "budget". Še posebno radi tega ker je Avstralija v vedno težjem ekonomskem položaju in ker so nam z vladne strani napovedovali drastične mere.

Toda zgodilo se je po oni stari: "Trešla se je gora, rodila se je miš." Pravza prav "budget" v bistvu ni prinesel skoraj nič novega.

Mnogo so hoteli napraviti iz dejstva da bo deficit veliko manjši, toda za nas navadne zemljane, ki smo ekonomski eksperti v naših družinskih financah, ker tam tako moramo biti, so bolj pomembne številke, ki nam povedo, koliko bodo vzeli iz naših žepov, da bodo napolnili državne blagajne in lahko zadostili pozrešni birokraciji in utihnili vse številne glasove tistih, katerih geslo je: vrla nam je dolžna dati!

Od kod pa naj vzame vlada če ne iz žepov delovnih ljudi. In tako bo tudi v naslednjem letu. Z eno roko bodo dali, z drugo zato toliko več vzeli. Naj kar naštejemo: Medicare se bo dvignil za pol odstotka, prispevek za "brezplačna" zdravila pa kar za 100 procentov. Na bencinskih črpalkah pa bo šlo v vladne kovčke kar 3 cente več pri vsakem litru. Pa to ni nič v primeru s tem, kolikor bo ta povečana bencinska taksa dvignila cene vseh produktov in uslug, katere moramo kupovati od državnih in zasebnih podjetij. To bo seveda podražilo splošne živiljske stroške, kar bo potem seveda dalo delavskim sindikatom povod za kampanjo povišanja plač, kar bo zopet povečalo število podjetij, ki bodo propadala, kar bo zopet povišalo število brezposelnih, kar bo zopet povišalo število onih ki bodo kričali: vlada naj da. Res začaran krog.

Od vseh ukrepov, ki jih je predvidel "budget" nas je prizadel oni, ki je napovedal združitev etnične TV in radia z ABC.

Radio oddaje v raznih jezikih so se pričele za časa Whitlamove vlade. pred

dobrimi 10 leti. Frazerjeva vlada je radijskim oddajam dodala še televizijske in vzpostavila posebno telo Special Broadcasting Service,

Oboje, posebno etnična televizija je vpeljala v naše domove nove dimenzijs. Saj smo v okviru svojega doma lahko uživali prikazano na ekranu tudi kulturno in športno udejstvovanje iz naših rednih krajev. Poslušali tudi našo materinsko govorico in videli lepote naše stare domovine. Čeprav redko, a vendar!

Številnim protestom proti ukinitvi SBS se je pridružil tudi Švet slovenskih organizacij v Viktoriji, s telegramom naravnost na prvega ministra g. Hawka.

Kot smo poročali je bila zavrnjena prošnja za odobritev vzpostave Doma onemoglih v Kew. Med drugim je kot vzrok za odklon bilo navedeno, da smo Slovenci v Melbournu razbiti na razna društva in, da stanuje po vsek koncih Melourna.

Svet slovenskih organizacij v Viktoriji je na merodajnega ministra v Canberri naslovil pojasnilno pismo in že tudi dobil odgovor, da bodo prošnjo ponovno vzeli v pretres. Lahko tudi zapisemo, da sta nudila pomoč tudi Minister za Etnične zadeve v Viktoriji g. Spyker in predsednik Sveta za Etnične zadeve g. Papadopoulos.

Na prvo soboto v septembru bo v Canberri velik koncer avstralske slovenske mladine. Tokrat se ga bo udeležilo tudi veliko število rojakov iz Sydneja in Melourna.

Svet proslavlja leto miru, Miru pa je vse manj in manj. Po vseh kontinentih so si v laseh. Prodajalci orožja pa služijo ogromne denarce. Le kdaj se bo človeška narava spremenila in nastavila desno lice ako jo kdo udari po levem.

DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO?

Na pragu domovine, v središču stare Gorice na lepem drevoredu Corso Italia, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnicami, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvno televizijo, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejši komfort po zelo ugodnih cenah: enoposteljna soba 43.00 AUS dolarjev, dvoposteljna soba 56.00 AUS dolarjev. Cenjenim gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija v začasno ločenem poslovanju.

V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za vaše čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa vam bo osebno izrekel rojak VINKO LEVSTIK

VAS HOTEL !!!
34170 GORIZIA-GORICA, Corso Italia 63, (ITALY)

Tel. (0481) 82166/7/8 DOBRODOŠLI! Tlx. 461154 PAL GO I

MI SMO ZA MIR

Pred meseci sem predlagala odboru SDM mojo idejo, da bi praznovali leto miru in z veseljem so idejo sprejeli. "Mi smo mir" je bilo geslo za razstavo plakatov in spisov ob priliki Mednarodnega leta miru 1986.

Že dolgo tega smo se pričeli pripravljati na ta dan, posebno kulturni program je potreboval veliko ur učenja. Vaje smo imeli ob nedeljah; nekaj po šoli, nekaj med poukom – kako lepo je, da smo v šoli tri in si delo lahko razdelimo; sicer bi bilo nedeljsko popoldne prekratko.

Gospa Magda Pišotek je določila glasbo za simbolični ples in tudi obleke. Tu je že dobila veliko pomoč v gospe Mariji Penca, katera je morala neštetokrat po trgovinah, da je našla primerno blago po pristopni ceni. Gospa Milena Brgoč je krilca šivala na stroj, rezanje krojev je prevzela gospa Penca, kar pa je bilo šivanja na roke, pa so prispevale gospa Mohar, gospa Smrdel in gospa Markič (upam, da nisem nobene izpustila!) Delo so izvrstno končale. Hvala lepa. Ob pregledu narodnih nošč za nastop folklorne skupine smo opazile, zelo žalostno, da nekateri, ki so si narodne noše izposodili pri SDM, niso vrnili popolnih nošč ena celotna moška gorenjska narodna nošč s škornji pa je popolnoma izginila.

Kaj naj naredimo? Treba je bilo noše dopolniti; gospa Penca je spet tekala po trgovinah in izbirala primerno blago, gospa Milena Brgoč pa je noše sešila tako, da je bila tudi folklorna skupina "oblečena". Kot sem že omenila smo imeli vaje ob nedeljih in včasih tudi med tednom.

Izkrena hvala za požrtvovalnost tudi staršem, ki so pripeljali otroke in mladino na vaje: v današnjih dneh, ko ni več časa je to tako velikega pomena.

Obe gospe Magda Pišotek in Marija Penca, sta toliko časa delali pri pripravah, da sta si, upam, oddahnili, ko je mladina obljuhila pomoč pri pripravi razstave.

V nedeljo, 27. julija 1986, smo pričeli zelo zgodaj zjutraj. V soboto zvečer pred stavo je bila namreč v dvorani zaročila dveh mladih slovencev z velikim številom gostov in je bilo nemogoče pripraviti razstavo dan prej. Kmalu po osmi uri smo začeli s pospravljanjem miz in s stolov, čiščenjem poda in pripravo razstavnih stojal. Izkrena hvala g. Tonetu Tomšič, g. Wernerju Remšnik, g. Jožetu Brgoč, g. Stanetu Prosenak in mojemu možu Jožetu in sinu Eriku.

Pri pripravi razstave smo tudi imeli polno pridnih rok: gospa Anica Smrdel je že navsezgodaj pričela s čiščenjem stojal in urejevanjem cvetja, gospa Milena Brgoč je pomagala pri obešanju plakatov, prav tako tudi naša Frances. Veliko priznanje zaslužijo mladenke: lanskoletna kraljica dobrodelnosti gdč. Tanja Brgoč, ki je mnogim sodelujočim svetovala pri pripravi plakatov, letošnji kraljici dobrodelnosti gdč. Tanji Markič in gdč. Suzi Prosenak, ki so pripravile vse plakate, da so imeli primerne okvirje in okrasile dvorano z golobi miru, katere so pozale z belimi in plavimi trakovi. Izredno delo!

Ko so ob 11 uri dopoldne prispeli sodniki, smo ravno končevali v dvorani. Gdč. Tanja Brgoč je narisala tudi znak – simbol miru, napis pa nam je pripravil g. Viktor Lampe.

Na natečaju za leto miru so sodelovali naslednji: Jelka Kutin, Marcela Bole, Veronika Smrdel, Natasha Urbas, Lenti Lento. Wendy Lenarčič, Sonja Rotar, Frances Urbas, Igor Fijan, Mark Tavčar, Virginia Thompson, Anna Brenčič, Suzi Prosenak, Gabrijela Hojak, Eddy Stopajnik, Rebeka Rudolf, Tania Sosič, Danny Mohar, Aleš Brgoč, Stan Ašenberger, Lydia Markič, David Markič, Igor Brgoč, Julie Krnel, David Krnel, Tanya Postregna, Damjan Pišotek, Barbara Smrdel, Anthony Postregna, David Štrancar, Andrew Adamič, Frances Gelt, Lidija Lenko, Tony Lenko, Tony Urbas, Jana Brgoč, Suzie Belec, Eric Gelt, Mirka Kastelic, Margaret Kastelic, Tanya Albrecht, Slovenska šola Planica, Anica Smrdel, Eda Tomažič, Marta Albrecht, Lucija Srnec, Tania Brgoč, Iva Urbas,

Monica Sosič, Tony Adamič, David Oder, Ivan Lapuh, Neva Oeder, Elaine Postregna, Robert Pintar, Lidja Pawel, Simon Penca, Natasha Pišotek, Karen Urbančič, Geanette Urbančič, Tanya Maršič, Christine Cestnik, Samantha Penca, Andrew Smrde, Melita Belec, Susan Poncrag, Sonja Žalik, Phillip Pintar, Erik Hojak.

Ti otroci, srednješolci in odrasli so sodelovali s petdesetimi plakati in 25 spisi, angleškimi in slovenskimi, nekaj tudi s pesnicami.

Kaj hitro je minil čas do otvoritve razstave – z g. Papadopoulosom smo se imeli priložnost pogovarjati še pred otvoritvijo. Znanje o Slovencih g. Papadopoulosa me je prijetno presenetilo. Pogovarjala sva se tudi o razstavi, idejah mladih in o programu. Povedala sem mu, da imamo priprave za kulturni program razdeljene in da vodi simbolično plesno skupino gospa pišotek, jaz pa skušam osrečiti tisto majhno skupino Slovencev, ki so še z ljubeznijo do slovenstva navdušeni in navezani na slovenske narodne plese.

Prišel je čas uredne otvoritve: kar lepo število ljudi se je zbral in predsednik SDM g. Peter Mandelj je v nagovoru pozdravil navzoče, g. George Papadopoulos pa je povdaril pomen mladine, tradicije, razumevanje mladine in njihove ideje za bodočnost nas vseh.

V času, ko je bila otvoritev razstave, je imela gospa Pišotek v njeni fari v Mooroolbark, sv. birmo – je namreč učiteljica 6. razreda in večinoma njenih učencev je bila pri birmi. Eden od njenih učencev ni imel botra, pa je gospa Pišotek, zlato srce, bila botrica temu fantu. Kakor hitro je prispela v Eltham, smo pričeli s kulturnim programom. Najprej je folklorna skupina: Tanja Sosič, Toni Adamič, Nataša Urbas, Danny Mohar, Margaret Kastelic, Stan Ašenberger, Veronika Smrdel, Damian Pišotek, Nadja Sosič, Eric Gelt, Jana Brgoč, Aleš Brgoč, Frances Gelt, Igor Brgoč, Barbara Smrdel in David Markič, zaplesali štiri narodne plese po priredbi prof. Mirka Ramov in sicer: Gredo Abrahama, ples iz Prigorice, Zibenšrit, ples iz Begunj, sledila je Potovčka iz Loškega Potoka in Rezka iz Gornjega Senika. Dobro ste se odresali, mladi Slovenci!

V času, ko sta se morali dve dekleti preobleči za simbolični ples, je g. Marijan Peršič v imenu vseh sodnikov povedal o vtiših razstave. K njegovim počitnim in vzpodbudnim besedam bi rada dodala samo: kako ponosni smo na vas otroci in mladina. Pokazali ste nam, da ste aktivni člani današnje družbe, da vas skrbi, kaj bo v bodočnosti, če ne bo svetovnega miru; da se zavedate, dobro zavedate, kaj se danes po svetu dogaja, obenem pa ste nam prikazali svoja čustva in nadarjenost v vaših plakatih in spisih. Izkrene čestitke! Hvala vam vsem, ki ste sodelovali in dokazali s tem, da znamete biti odgovorni člani današnje družbe in da podpirate mlado slovensko generacijo; da se počutite del slovenske etnične skupine.

Po končanem govoru g. Peršiča je nastopila skupina s simboličnim plesom na temo "Čas", po priredbi L. Olivier – D. Clarke. Nastopale so: Andreja Hojak, Frances Urbas, Nataša Urbas, Geanette Urbančič, Lidja Markič, Diana Markesič, Julie Krnel in Tanja in Monika Sosič.

V prvem delu je skupina mladenek v izrednih oblačilih in folklorna skupina dvigala ob glasbi in besedah Lawrencea Olivier napise v zvezi z mirom na svetu: razumevanje, spoštovanje, vzrok, ljubezen, moč, mir, odgovornost, dejanja, deliti, skrb, soglasje in red, potem pa je folklorna skupina zapustila oder in mladenke so s simboličnim plesom ustvarile vzdusje miru: poslanke miru so bile odlične, brezhibne, izvrstne! Vsa čast gospa Magdi Pišotek, ki je koreografirala celoten ples in si prav tako domislila tudi posebna krila, ki so plapolala in mehko sledila vsakemu simboličnemu gibu.

Muslim, da nisem edina, ki trdim, da takega plesa prisotni še niso nikoli videli. Čestitam vsem nastopajočim in posebne čestitke plesni umetnici in ustvarjalki gospa Magdi Pišotek. Kdor je zamudil ta čudoviti, edinstveni, skladni nastop, bo imel priložnost videti ples na letošnjem mladinskem koncertu v Canterbury, potem pa še na proslavi očetovskega dne v Elthamu. Slovensko dvomestno društvo Snežnik iz Albury – Wodonge je povabilo folklorno skupino na njihov festival, na katerem pa žal ne moremo nastopiti, ker je isti dan "Dan očetov" pri SDM.

V dvorani je ganjenost prisotnih izbruhnila v navdušeno ploskanje, katerega ni in ni bilo kraja. Čudovit zaključek k razstavi Leta miru!

Sledila je podaritev nagrad za najboljše spise in plakate.

Delo sester, Monike in Tanje Sosič, dvojčic, je sodnike tako prevzelo, da so želeli priznati njihovo umetniško ustvarjalnost poleg starostne nagrade še s posebno nagrado za odličnost njihovega dela.

Naj omenim, da bodo vsi sodelujoči prejeli ob vrniti plakatov in spisov tudti posebno priznanje za sodelovanje.

Po končani razdelitvi nagrad so se prisotni umaknili v jedilnico; pričelo se je pospravljanje dvorane: iskrena hvala gospa Mary in g. Stanetu Prosenak,

gospo Mileni in g. Jožetu Brgoč, gospo Anki in g. Ložu Brgoč, gospo Jelki in g. Ediju Hojak in gospo Anici Smrdel, ki so tako skrbno pospravili vse plakate in spise sodelujočih.

G. Papadopoulos je imel razgovor z g. Darkom Koren za radio 3 EA. Bil je nadve navdušen nad toplim sprejemom in celotni prireditvi. Po končanem razgovoru je prišel v jedilnico; v njegovem navdušenju nad simboličnim plesom je bila neizrecna želja srečati gospo Magdo Pišotek, ustvarjalko simbolike. Ravno sem mu jo hotela predstaviti, ko me je prehitel g. Stan Penca in predstavil gospo Magdo Pišotek in gospo Marijo Penca. S spoštovanjem je g. Papadopoulos pozdravil kreatorko simboličnega plesa in našo nadomestljivo pomočnico, go. Marijo Penca.

Geslo "MI SMO MIR – WE ARE THE PEACE" nam je vsem ostalo v spomin na ta dan. Hvala lepa tudi gospo Jožici Oder, ki je društvu podarila nešteto oblek svoje snahe. Odlične obleke in upam, da jih bo gospa Pišotek s svojo baletno ustvarjalnostjo prav kmalu uporabila za nastop. Iskrena hvala tudi g. Simunu Špacapan za veliko število papirnatih pol, katere smo uporabile pri napisih in znaku za leto miru.

Hvala lepa!

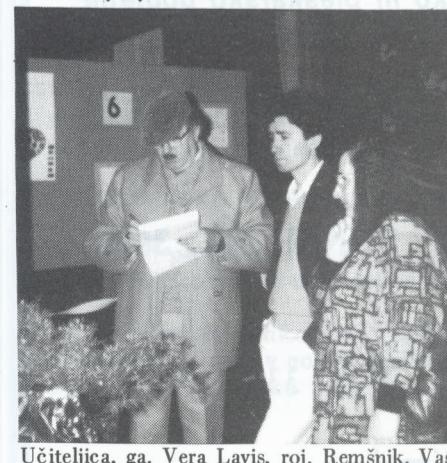
Draga Gelt

Mladenke S.D.M. izvajajo simboličen ples miru, ki ga je priredila ga. M. Pišotek.
(Foto Pišotek)

Mladina, ki se je udeležila natečaja za spise in lepake, ki naj predstavljajo temo stremljenja za mir med narodi.
(Foto K. Peršič)

Učiteljica, ga. Vera Lavis, roj. Remšnik, Vasja Čuk, grafični umetnik in urednik Vestnika Marijan Peršič so imeli nalogu izbrati najboljša dela, razstavljena v dvorani S.D.M.(Foto K. Peršič)

As one of the many winners of the poster and essay competition held at SDM we would just like to say that all the posters that we saw and read were of a very high standard for many of the artists and writers.

It was good to see such a good response from all the kids, not to mention some of the parents, who did take part in the competition for such a good cause as International Year of Peace.

And we would also like to say that there should be more competitions which can bring out everybody's feelings and ideas regarding a certain topic.

Congratulations to everyone who entered.

Monica and Tania Sosič.

THE ETHNIC AGED MIGHT BE DENIED A "FAIR GO"

Earlier this year, Mr Chris Hurford, The Minister For Immigration And Ethnic Affairs, made some interesting comments upon the launching of a government report entitled "Community and Institutional Care For Aged Migrants in Australia". The content of the report includes the conclusions of some research based on a major study of the migrant elderly conducted by the Australian Institute of Multicultural Affairs.

Mr Hurford stated that the aged population in Australia will increase by one million by the year 2000. In the 1981 census, it was revealed that there were 2 million people living in Australia who were aged more than 60. By the turn of the century this number is expected to increase to 3 million.

What is particularly noteworthy about these statistical predictions is that there will be a marked increase in the number of elderly citizens living in this country who come from a non-English speaking background. In the 1981 census 11% of Australia's aged population were of this background. By the year 2000 they are expected to make up 22% of the total number of aged people residing in Australia.

It is in relation to the release of these facts that Mr. Hurford has been quoted as saying "such statistics can only be a starting point for the community and government to devise programs and structures to meet the needs of an increased aged population and dramatically increased number of ethnic aged." This sounds like Mr Hurford is sympathetic towards the migrant aged. Sympathetic enough for the ethnic population today to feel reassured that their needs and considerations will be met with, to the best possible degree. However I was startled to find a contradiction in The Minister's attitude towards the migrant aged upon reading an article in The Age the 8th of August.

The article was entitled "Assimilation Policy Threatens a Good Old Time". Basically it was a report on a community get together in the form of a dance for the Italian senior citizens of Melbourne and Geelong. This dance formed part of

a program of community activities for elderly Italians which includes other interests like health and welfare advice and yoga classes. The organizers stated that the program will be forced to end as a result of a decision made by Mr. Hurford that it is inappropriate because it would "entrench separatism between Italians and Australians".

Mr Hurford has suddenly retreated into a secure but irrational argument that had been the motto of the assimilationists of the 1950's and 1960's - give up your past and learn to be an Aussie. It appears that he has little sympathy, if at all understanding, for those Italian migrants who came to Australia mostly in the early post-war years to start a new life. Yet it was exactly these migrants (and others) who were subjected to some of the most rigorous forms of discrimination in the name of assimilation. Surely he could let these folk enjoy their final years in comparative peace and cultural familiarity.

In the actual report by the Australian Institute of Multicultural Affairs, a survey was held which reached the conclusion that migrants were more likely to be isolated, bored and depressed compared with Anglo Australians partly because of language problems. I find Mr Hurford's initial remarks at the launching of the report can simply be considered as mere rhetoric.

It appears that the migrant aged will still have to fight for some of their basic rights such as the right to practise their culture, traditions and language in this so-called multicultural Australia. One can only hope the Slovenian aged might find the path easier to tread. Uniting together for a common cause may be our only strength.

Irena Birsa - Škofic

SLOVENIAN YOUTH CONCERT
will be held
on Saturday, 6th Sept. 1986 in
Marist Brothers College Hall
Pearce - Canberra

JOŽE URBANČIĆ

KAL-CABINETS

Telefon: 465 1786 (Bus.)
850 7226 (a.h.)

STROKOVNIJAKI ZA:

kuhinjsko pohištvo - mizarsko opremo kopališč, umivalnikov itd. -
vsakvrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:

Kitchens - Vanity Units - Wardrobes - Book shelves

Če gradite novo ali pa obnavljate staro, obrnite se z zaupanjem na nas!
If you are building or renovating call on us with confidence!

15 COMMERCIAL DRIVE, THOMASTOWN, 3074

Predstavljamo slovensko slikarsko in pleskarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE
PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv. 336 7171

Svoji k svojim !

MY EXPERIENCE IN MEDJIGORJE

Že od leta 1981 se verni, pa tudi nevernici svet sprašuje kako avtentične so trditve mladincev v Medjugorju na Hrvaškem, da se jim prikazuje božja mati Marija. Čeprav uradno rimo-katoliška cerkev še ni izrekla svoje sodbe, je vendar cela napravila velik vtis. Tisoče ljudi iz vseh koncov sveta prihaja sedaj obiskovati cerkev in prostore, kjer so bila videnja in kjer se še ponavljajo. Spominček je bilo šest videv, danes pa le še štirje: 16-letni Ivan, 16-letna Marija, 17-letna Vika in 15-letni Jakov trdijo, da se še vedno pogovarjajo z "gospo".

"Rafael", četrtno glasilo slovenskega dušnega pastirstva v Sydney pa je prineslo zanimive vtise mlade Slovence iz Sydneya, ki je obiskala Medjugorje. Takole piše Mirjam Stariha med drugim:

"The apparitions at Medjugorje began on June 24, 1981. In Yugoslavia, especially in the region of Hercegovina their impact has been just as dramatic as that of Lourdes in 1858. The repercussions of these apparitions is now worldwide - as articles and publications documenting these accounts have been written and are now at the point where even the Western world can no longer ignore Medjugorje and what is happening there."

Medjugorje is a very poor and a very small village compared to our standards. The land is barren and rocky yet the people of this village are content and happy.

Ever since the summer of 1981, people have been talking about the apparitions of Mary at Medjugorje. She has appeared to six youngsters - Ivanka, Vicka, Mirjana, Ivan, Marija and Jakov. This group of youngsters are no one special, they have no family ties, and as a matter of fact they have nothing very much in common at all. The apparitions themselves are their only common bond.

They are aged between 15 and 22 and this in itself says they are not little children playing a game of "make believe". They are responsible young adults and actually risk being imprisoned by local police for professing their faith so openly. (As we all know communist countries are not exactly open-minded where faith is concerned).

Mary's apparition is in itself a message to the world. She introduces herself as the Queen of Peace, and conveys to these young people that the world has an urgent need to faith, for more prayer, for repentance and conversion. Besides this Mary also gives personal messages to the young people themselves - advice and guidance for their own individual lives.

Mary has confided 10 Secrets to this group which are destined to be made known. We know, however, one of the secrets is that the end of the apparitions will be marked by a visible and permanent sign which will be left on the mountain as proof to all unbelievers.

It is all quite strange yet at the same time something inside you wants to know more and more about this phenomenon. The Church can make no verifications yet. It is very difficult, even for the Church to judge such occurrences. In this particular case the local Bishop has been given the responsibility of observing and documenting. He cannot really do anything else but look and wait as the apparitions are still happening today.

When I visited Medjugorje the village was quiet. It was late afternoon and not many visitors were around - yet the police were strategically placed so as not to miss anyone that "came to see".

We walked to the hill where the first apparition had occurred and found many crosses were placed around to represent all the different groups that had made their pilgrimage there. When we came back to the church, we found people everywhere - and I mean bus loads. Mass was celebrated and everyone participated as much as they could.

The feeling which came through me is quite inexplicable, it was an overwhelming sense of togetherness, of having some common bond with the rest of the people there despite the fact that I didn't know any of them.

I didn't witness any great happenings, no miracles, no visions, but neither do the other people - yet something impels you to believe. What struck me most about this place was the simplicity of the people, of the surroundings - the church doesn't even have adequate amenities.

People make confessions on the ground outside the church and it doesn't feel out of place, how can you explain this? There is no commercialism at Medjugorje, no one is out there making money out of all this. Everything and everyone is sincere!

I found the church at Medjugorje to be quite out of character with the rest of the village. As I previously said the village is poor, but this church stands tall and is quite a monument in comparison with the rest of the buildings. It was built between 1937 - 1969 by the local people, far surpassing their needs of that time. I would call this destiny - something must have impelled them to build there.

Medjugorje is happening now, in 1986, and it is very hard to comprehend. It is quite easy to say - "hey this must be a joke, because these things only happened in the olden day." -- but as christians we cannot just turn our backs to this. Whether we believe or disbelieve, faith is a very personal aspect of our lives, and we have to delve inside ourselves to see what sort of an impact Medjugorje has on us.

Just to finish off Medjugorje has impressed me with the knowledge that it is definitely a special place and one where people of many nations and religions come to and are somehow united as one.

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA
DONVALE TRAVEL

1042 / 1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Obiščite našo pisarno ki ima lastni prostor za parkiranje. Po želji prideš tudi na vaš dom. Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Australiji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz...) Vam je na uslužo:

Private car park available. We also come to your home if you desire. Regarding any aspects of your travel requirements: Overseas, Interstate, Cruises, Hotels (Passports, Passport photos, Visas, all travel documents etc...) Contact:

Eric Ivan GREGORICH

DONVALE TRAVEL SERVICE
1042 / 1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravlja na potovanje

Na 13. avgusta je preminila v 54. letu starosti gospa Vida Vadnjal, poznana društvena delavka pri Slovensko primorskom socialnem klubu "Jadran". Težka in zahrbtna bolezna jo je v dobrih treh mesecih za vedno iztrgala od družine in slovenske skupnosti Melbourna.

Klub "Jadran" za katerega je posvetila marsikatero uro dela, jo bo zelo pogrešal ter se jo še dolgo spominjal.

K večnemu počitku so jo položili ob veliki udeležbi prijateljev in znancev na pokopališče v Keilorju v petek, 15. avgusta 1986.

UMRL KIPAR GORŠE

Gorše: Primož Trubar, žgana glina iz leta 1939

V soboto 2. avgusta je v 89. letu starosti na Golniku umrl poznani slovenski kipar France Gorše. Rodil se je leta 1897 v Sodražici pri Ribnici. Kiparstvo je študiral na zagrebški akademiji, kjer je bil eden najboljših učencev kiparja Meštroviča. Kot mlad umetnik se je pričel uveljavljati v Trstu in Gorici, dokler se ni leta 1930 naselil v Ljubljani. Leta 1946 odšel v Ameriko, kjer je živel in deloval med Slovenci v ZDA in Kanadi. Zadnja leta svojega življenja pa je preživel v Svečah na Koroškem, kjer je tudi stalna galerija njegovih del. V njegovih prvotnih umetniških delih se kaže vpliv Meštroviča, kasneje pa je našel svoj izraziti slog in se z njim uvrstil med tiste predstavnike slovenskega kiparstva, katerih dela so grajena na podlagi klasičnih tradicij.

Franceta Goršeta so položoli k večnemu počitku v Svečah pri Bistrici v Rožu na Koroškem. Pogrebni obred je vodil ljubljanski pomožni škof dr. Lenič, prisostvoval pa je tudi celovski škof dr. Egon Kappelani.

Oblasti iz matične Slovenije sta zapopala predsednik republiškega komiteta za kulturo Vladimir Kavčič in član IO predsedništva RK SZDL Slovenije Jože Osterman. Ob odprttem grobu so spregovorili župan občine Bistrica v Rožu, dva Slovencia iz Trsta, predstavnica mejskih Slovencev iz Gorice ter predstavniki Krščanske kulturne zveze v Celovcu in celovške Mohorjeve družbe.

Zadnja dva tedna v juliju je v bolnišnici preživel naš znani Sydneyski rojak, g. Lucijan Kos, ki je bil tudi vrsto let marljivi odbornik Slovenskega društva Sydney. V bolnišnico je prišel s hudimi bolečinami in 14 dni so ga preiskovali pa niso odkrili vzroka njegovim bolečinam. Začeli so ga klicati "skrivnostni pacijent" z bolečinami brez znanega vzroka. Nato so ga za weekend odpustili domov ter ga v ponedeljek poslali še k nekemu znanemu specialistu. Ta pa ga je takoj napotil v drugo bolnišnico. Danes, 7. avgusta bo naš dragi prijatelj Lucijan operiran, da bodo "od znotraj" pogledali, kaj je vzrok njegovim bolečinam. Iz srca upamo, da ne bodo našli nič nevarnega, pač pa le vzrok njegove bolezni in zdravila zarjo. Spominjam se te v molitvi, dragi Lucijan in ti želimo skorajnjega okrevanja!

V prvih dneh avgusta je v Sydneyu praznoval 80. rojstni dan naš dragi g. Ludvik Klakočer. Le kdo ga ne pozna, to trdno slovensko korenino, ki je dolgo vrsto let vodil mešani pevski zbor v naši slovenski cerkvi in bil tudi ustanovitelj moškega pevskega zbora "Škrjančki" (posneli so celo svojo ploščo), saj skoraj bilo slovenske prireditve na kateri se ni oglasila tudi pesem iz grl pevcev, ki jih je vodil g. Klakočer.

Dober mož je svoji Marički, dober očka svoji Ireni in Muci, dober dedek svojim vnukom, dober in zvest Slovenec. Posnosi smo na vas in Bog naj vas živi še mnogo, mnogo let. To vam kličejo vsi nekdanji pevci in pevke, ter vsi rojaki, ki vas poznaajo, cenijo in imajo radi!

Danica Petrič

V četrtek, 21. avgusta so po verskih obredih v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Kew, položili k večnemu počitku na pokopališču v Keilorju, Stanislava Žnidariča iz Eppinga.

Violinist MIHA POGAČNIK, ki živi v Ameriki, veliko nastopa po vseh celinah in umetniških središčih. Ima skoraj 100 nastopov na leto in je reden gost na poznanih mednarodnih glasbenih festivalih. Je pa tudi ustanovitelj poletnega festivala v Chartresu, ki je prerasel v široko glasbeno organizacijo IDRIART (Institut za pospeševanje medkulturnih odnosov z umetnostjo). IDRIART, ki je bil ustanovljen v Švici organizira festival v ZDA, Evropi, Južni Ameriki, Novi Zelandiji in tudi pri nas v Avstraliji.

Miha Pogačnik se je rodil 1949 v Kranju; violino pa je študiral na visoki šoli za glasbo v Kolnu pri prof. Josipu Ozimu.

POZDRAV IZ MOKREGA SYDNEYA

Smo se res naužili strahu! Hvala Bogu se zdaj že sušimo. Čestitam k julijski številki Vestnika. Krasno! In koliko oglasov? (bilo bi sicer bolj "fino" brez njih, kakor tudi brez reklam na TV...). A kaj, ko to finančno podpira in "gor drži" časopis, kakor tudi TV. Zelo mi ugaja naslovna stran!

Vidite v Sydneyu smo brez svojega časopisa, pa imamo toliko "brihtnih glav", ki se celo zbirajo v svojem akademskem društvu. Pa mislite da kaj delajo? Ne, samo enkrat na mesec se dobijo pri polnem kozarcu in polnem krožniku. Tudi sama sem bila njihova članica prvo leto obstoja, ker sem mislila, da bodo pošteno zavihali rokave po stari pesmi: "Kar more, to mož je storiti dolžan ..." No, pa sem se pošteno zmotila. Vsi ti zdravnički, arhitekti in profesorji, so prava "gospoda", visoko nad nami, navadnimi zemljani, celo v naš slovenski klub (oziroma dva slovenska kluba) in slovensko cerkev, ne prihajajo. To je le za "navadne Slovence". No, le recite, kaj si naj človek dobrega misli o njih? Da imajo krasne hiše (mogoče celo več hiš), drage avtomobile in krznene plašče, pa drag nakit ... Saj jim ne zavidam. A kje je njihov idealizem, njihov slovenski duh? Gospodov tudi nismo videli na predstavi naše igre "Prisega opolnoči"! Tudi jih ne vidimo, ko iz domovine gostuje kak ansambel. Za njih je vse premalo kulturno.

Na zadnji igri (po 10 letih smo Slovenci zopet zaigrali na odru v Sydneyu) sem pogrešala tudi vse tiste kulturnike oz. literate, ki se zbirajo pod okriljem "Slobodnih razgovorov" (Slovenski literarno-umetniški krožek). Ali se jim ne zdi vredno priti pogledat igro, ki so jo pripravili njihovi sorojaki, da bi o njej tudi poročali v svojih "Slobodnih razgovorih". Ali so zaobljeni samo v svoje pesnice in črtice in dela in truda drugih ljudi ne znajo ceniti? Kako potem pričakujejo, da bodo drugi rojaki podprli njihova prizadevanja, ter se naročili na njihovo glasilo, ter brali njihove stvaritve?

In Radio 2 EA? Nihče od njihovih rednikov in napovedovalcev si ni prišel ogledat igre. Nikomur ni prišlo na misel narediti intervju z režiserko ali s kakim igralcem. Nikomur ni prišlo na misel, da bi na radio dal kaj več reklame za igro. Ah, saj mi nismo zraven, saj ni treba, so si gotovo mislili?

In dokler bo med nami v Sydneju tako, vsak klub, vsaka skupinica Slovencev "republika zase", med nami ne bo sloge, ne pravega trdnega prijateljstva, ne kooperiranja, ne pravega duhovnega in kulturnega življenja ... Bogato pa bo še naprej cvetela zavist, strankarstvo, intrigite itd., itd.

Zato spoštovani g. Peršič, sem vesela sporocila, da ste Zvezni slovenskih organizacij Viktorije predložili, da naj bi Vestnik postal glasilo vseh Slovencev v Viktoriji. In če bomo šli še korak naprej, lahko povabimo k sodelovanju tudi Zvezno slovenskih organizacij v NSW. Lahko Vestnik postane močan glas vseh Slovencev v Avstraliji. In zakaj ne? Le z malo truda, malo dobre volje, malo medsebojnega spoštovanja in sodelovanja, pa bi lahko "gore premikali", kaj šele izdajali svoj mesečnik "Vestnik", ki bi v vseh naših domovih lahko sčasoma postal tudi tednik.

Kaj nam pomagajo "Svobodni razgovori" vsake tri mesece (vsekakor bolje kot nič!). In kaj nam pomaga slovenska stran v "Novi dobri" (ki nas, kot sami pravite potem nehote sili brati še neslovensko ...). Ko bi lahko vsi, ki pišemo, vsi, ki nam je draga slovenska beseda, pisali za Vestnik, ki bilahko postal naš, za vse Slovence po celi Avstraliji.

Lahko bi imeli svojo literarno rubriko za tiste, ki pišejo pesmi in vsi pri Slobodnih razgovorih bi lahko prišli na svoj račun, z veliko manjšimi stroški in verjemite mi, več ljudi bi jih bralo.

Če boste pismo objavili, potem g. Peršič se nič ne bojte, če bo slučajno izzvalo polemiko (vsaj gospoda Pavla bo že kakšno rekla). Vse je boljše kakor molk in životarjenje ...

Za konec naj rečem le to, da ponovno pozdravljam Zvezno slovenske akcije, ki ima prave cilje in ideje in tudi, vse njihove člane sem videla na zadnji predstavi igre "Prisega opolnoči" (pobudnik Zvezne je na isti dan celo imel zaroko svoje hčere, pa je vseeno prišel, ni iskal opravičila za svoj izostanek). Kaj pa drugi kulturni rojaki? imate opravičilo, da niste prišli. Pa še žal vam je lahko!

Lepe pozdrave vsem v uredništvu Vestnika. Le korajno naprej!

Živi naj slovenska beseda!
Vaša Danica Petrič

VABILO

LOVSKA IN RIBIŠKA DRUŽINA

SLOVENSKEGA DRUŠTVA MELBOURNE

vas vabi na

LOVSKO VESELICO

V soboto dne, 13. septembra 1986 z začetkom ob 5. uri popoldne na zemljišču Slovenskega društva Melbourne, 82 Ingams Rd., Research – Eltham.

Kuhinja bo odprta od 5. ure naprej.

Za ples bodo igrali prvi muzikantje
SLOVENSKI KVINTET od 7. ure dalje.

Posebna atrakcija bo zopet razstava nagačenih živali,
bogat srečolov ter
podelitev pokalov posameznikom kot tudi posameznim strelskim ekipam.

V kuhinji vam bo na razpolago raznovrstna pristna domača hrana
kot na primer: Na ražnju pečeni pujsek, pristna domača kosla juha,
pečena divjad, zajčji golaž in še drugo.

PRIDITE VSI, NE BO VAM ŽAL.....

Pridite in podprite svoje pokažite, da upoštevate delo
svojih rojakov in se poveselite v družbi svojih prijateljev.

Za rezervacije lahko pokličete: Go. Anico Markič na tel. 876-2023
ali starešino lovcev gospoda Franca Fekonja na tel 435-9673.
Brez skrbi pa lahko pridete naravnost na Eltham saj bo dosti prostora
za vse.

Prisrčno vas vabi odbor Lovske in ribiške družine S.D.M..

ROJAKI, KI ŽELITE PRISTNIH KRAJSKIH
ALI SLOVENSKIH PLANINSKEH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS

PTY. LTD.

209–215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068
Tel. 281 1777

Postreženi boste v domačem jeziku

KAKO SMO PRVIČ IZGUBILI KOROŠKO

V letu 1918, takoj po odcepnu od Avstro-Ogrske, severna meja Slovenije ni bila takoj ostro začrtana. Kako smo potem zgubili pretežno s Slovenci naseljeno področje Koroške od Drave do Karavank in Savinjskih Alp in del spodnje Štajerske, je žalostno poglavje, ki kaže na tedanje nepriravnjenost in nedoločnost vodilnih politikov v Ljubljani. Še dandanes obstajajo razne verzije o vzrokih in krvidi, da smo tedaj Koroško izgubili prvič kakor tudi obstajajo različne verzije zakaj smo jo zgubili drugič, to je po koncu druge svetovne vojne.

Takoj po koncu prve svetovne vojne se je na slovenskem področju Koroške vzpostavila slovenska oblast. To seveda ni bilo po volji avstrijskim Nemcem, ki so zato organizirali oborožene oddelke z namenom, da Slovence potisnejo preko Karavank. Spočetka jim je uspelo, ko pa so Slovenci organizirali svoje dobrovoljne odrede, so Avstrije zopet potisnili nazaj in na tem zavzetem teritoriju so se potem nastavile srbske čete. Zavezniške vlade, ki bi morale začrtati meje, so najprej ponudile Slovencem ozemlje do Drave, Slovenci pa so to odklonili in zahtevali celo Koroško. Zato so se zaveznički odločili za plebiscit.

Sledila je propaganda in lov za glasove. Avstrije so bili v tem dosti bolj izkušeni in so imeli tudi več gmotnih sredstev. Njih glavno propagandno geslo pa je bilo: "Ce se boste priključili novi državi Srbov, Hrvatov in Slovencev, boste morali služiti vojsko."

Primer kakšno vojsko bodo morali služiti so imeli pa živ pred seboj: srbske čete.

Koroški borci, mladi ljudje, ki so se v tistem času, po prestani prvi svetovni vojni prostovoljno odločili za boj v svrhu očuvanja severnih meja Slovenije, so sedaj v poslednjih letih svojega življenja, v ko-

liko že niso pomrli. Zato njihovi spomini na tiste čase so toliko bolj dragoceni.

Franc Hosta, doma iz Podbočja – nekdanji Sv. Kriz pri Kostanjevici, je eden še živih in po reportaži v Dolenjskem listu pobiramo njegove spomine. Boril se je najprej med slovenskimi fanti na Dobrobo, bil ranjen, a se je kljub temu že osemnajstega leta pridružil borcem generala Maistra:

"Januarja leta devetnajstega so nas dobro stisnili. Zavzeli so most v Dravogradu in vse prehode preko Drave, mi pa smo ostali odsekani za Dravo in lahko bi bilo po nas. Oberltajnант Černe nas je vodil takrat. Ni mu preostalo drugega, pa nas je popeljal preko Drave. V ledeno mrzli vodi smo bredni in bežali naokoli vse do Slovenjgradca, potem pa se ponovno formirali in udarili nazaj. Veliko prostovoljev nam je prišlo še na pomoč in bilo smo se na našo Koroško."

Bitka za Koroško ni bil nikakršen izlet. Sovražnik je bil trdovraten in je črpal pomoč daleč iz zaledja, ki je bilo veliko močnejše in globlje kot slovensko. Pa vendar, kamorkoli smo prišli, so nas lepo pozdravili. Skupaj z domaćimi smo bili na veseljih, zabavali smo se in plesali. Ljudje so nas imeli radi in so nam zupali. Čutili smo, da smo v domaći deželi. Vse pa se je spremenilo, ko so nam prišle na pomoč srbske čete. Res smo tako postali vojaško močnejši, kajti bilo jih je veliko in so bili dobro oboroženi, sicer pa so bili slabo oskrbovani in opremljeni, in to je občutilo Koroško prebivalstvo. Takrat so ljudje izgubili zaupanje in precej jih je zbežalo na drugo stran. Ne bom pozabil besed nekdanjega svetokriškega učitelja in vnetega aktivista za slovensko Koroško Ivana Malnariča, ki je vse do smrti trdil, da smo takrat izgubili slovensko Koroško."

URBAN ELECTRICS

za vsa električna dela privatne ali industrijske vrste
popravila in instalacije

Lastnik: JACK URBANČIČ
'A' Grade Electrical Contractor

2 Adair Crt.

WANTIRNA, Vic., 3152

Tel. 221 8139

SPOMINI NA DACHAU

V julijski številki Vestnika smo ponatisnile izvlečke iz spominov bivših zapornikov v Dachau, kot so jih povedali na sestanku, ki so ga imeli v Ljubljani ob štirideseti obletnici od kar so bili osvobojeni.

Danes pa prinašamo spomine taboriščnika, ki je očvidno gledal z drugačnega stališča.

V Munchenu je v letu 1949 izhajal slovenski štirinajstdnevnik "Slovenija". Ta je 1. maja 1949 objavil članek, v katerem se eden zapornikov, ki se po osvoboditvi ni hotel vrniti v domovino, v članku "Dachauskim žrtvam" spominja tragedij tega taborišča. Članek, čeprav nepodpisani, nam pokaže kako je "druga stran" doživljala Dachau:

"Grmenje topov in regljanje strojnic se je odmikalo kakor oddaljujoča se nevihta. S stolpa nad taboriščnimi vrti se je razlegal zahvalni očenaš, ki ga je z gromkim glasom molil naš osvoboditelj – ameriški vojak. Tridesetisočglava se-stradana množica je s solznimi očmi zrla na stolp in tisočere ustnice so ponavljale vojakovo molitev ...

Svoboda! Da, svoboda, ki jo je pojmoval drugače moleči vojak, drugače osvobojeni priporok komunist, drugače priporok protikomunist ...

Tako je bilo pred štirimi leti 29. aprila, ko je ob žarkih zahajajočega sonca zadihalo 32 tisoč Hitlerjevih sužnjev svobodo, ko nad osem tisoč tovaršev, katerih trupla so pokrivala dvorišče krametorija ali pa bila zložena kot klatferska polena

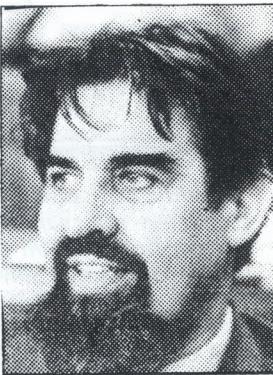

Grob ministra Ivana Pucija

ob taboriščem rovu, ni več videlo prvih žarkov svobodnega sonca. Med onimi 32 tisoči nas je bilo 3200 Jugoslovanov in od teh nekaj nad 3000 Slovencev, koliko je bilo naših rojakov med mrtvimi, ki danes počivajo v skupnem grobu na griču kraj dachauskega mesta, ni nikomur znano. Skozi dachavsko taborišče je šlo nad dvajset tisoč Slovencev, od katerih je gotovo nad polovico zgubilo življenje. Med njimi so bili tudi: dr. Ivo Potokar, dr. Fran Novak, dr. Dinko Puc, dr. Oton Fettich, dr. Stanko Lapajne, prof. Ton Krošl, inž. Janko Mačkovšek, inž. Jože Polenčič, podpolkovnik Josip Dežman, Boris Končar, Tine Klemenšek, Vane Srebotnjak, podporočnik Anton Zrimšek, Ferdo Uranič, Pogačnik Josip, Fran Žebot.

GRENAK KELIH CIRILA ZLOBCA

"Naj gre ta kelih mimo mene" si je želel pesnik in publicist Cyril Zlobec, ko je zvedel, da se bo moral udeležiti 13. kongresa ZKJ, kajti vedel je, da se bo tam zopet razpravljalo o vzgojnih "jedrih".

Cyril Zlobec

"Če kdo tako misli, kot mislite o tem problemu vi, je zame navaden šovinist in zavistnež. Iskreno mi je žal, da ste se tako predstavili v svojem intervjiju. To je spet dokaz, da vi Slovenci vodite nekakšno prismojeno politiko. Da bi se prepričali, da imam popolnoma prav, ko tako mislim, vam prilagam kopijo članka iz Nina, v katerem je objavljena pošastna izjava književnika in akademika Josipa Vidmarja. Prosim vas, da ta članek pazljivo preučite, ne le preberete. Če ste pošten človek, mislim, da se ne boste strinjali s to Vidmarjevo izjavo. Sami dobro veste, kako pravimo ljudem, ki si prizadevajo za 'etničko čisto okolje'. Tega vam jaz ne bi hotel povedati..."

Na 13. kongresu ZKJ je bil Zlobec v komisiji za vzgojo, izobraževanje, kulturo, znanost in telesno kulturo sam in osamljen v svoji opoziciji proti "jedrom", kakor tudi v uporabi slovenščine v svojem iznašanju. Tako po kongresu pa je prejel dopisnico, katere vsebino navzlic grobim izrazom, ponatiskujemo v celoti in v originalnem jeziku:

Beograd, na kosovski Vidovdan 597.g

Zlobni divorjače, bakaline i Šejloče!

Zapazio sam tvoje lupetanje još u Novom Sadu prošle godine, kada si govorio o razlikama koje treba da "upoznamo".

Mislio sam, da je to slab prevod sa tvoj alpskog jezika (ti sigurno bolje govoris nemački, engleski, italijanski nego S-H?), ali sam se ovih dana u Sava centru uverio da si ti, u staveri, jedan kabalin ili u najboljem slučaju bankarac (Šejlok) jer mislis i govoris u procentima (ono o "jezgrima" 30:70%), dupe jedno bradato, alpsko, jarče jedan diwli. Nije za tebe bilo mesto "predsedavajućog" u SKJ, kao ni u SC. Tebi je mesto u carstvujućoj Weni, ili možda Romi: Alpe-Adria-Bled. "E, nečeš mi ti više predsedovati" jarče bradati, jer mi nismo "prijetljivi (kao ti in Bude, Oskar koji sve i dr.govnari), ni brača, ni drugovi, a ti i takvi (Matej Bor) nosite u pidu materinu!"

Voli te tvoj "brat" Lazar Kosovac

Vsak komentar k tej dopisnici je nepotreben. Žalostno je le dejstvo, da se upravičeno bojimo, da bi vsebino te dopisnice zagovarjala, čeprav morda ne v tako "sočnih" izrazih velika večina prebivalstva iz "štokavskega" območja Jugoslavije.

Prav tako žalostno pa je tudi dejstvo, da merodajni krogovi in SR Sloveniji zaenkrat še niso pokazali dovolj trdnosti in poguma, da bi dejali: Naš slovenski jezik je naša nedotakljiva svetinja, o kateri je vsako pogajanje za Slovence popolnoma nesprejemljivo in konec z bilokakšnimi "jedri".

Na posebnem oddelku dachavskega mestnega pokopališča leži v lepo urejenih posameznih grobovih nad tri tisoč pripornikov, ki so umrli od oslabelosti in bolezni po osvobodenju. Tu počiva nad šestdeset Slovencev, med njimi tudi bivši minister Ivan Pucelj. Žrte malega slovenskega naroda, ki jih je uničilo dachavsko taborišče, dosegajo število žrtev, ki jih je Dachau prizadejal velikemu francoskemu narodu.

Slovenski komunisti so v dachavskem taborišču skušali krojiti svobodo po istem vzorcu, kakor doma. Še za časa, ko je bilo taborišče v rokah SS-evcev, so po svojih zvezah v taboriščni pisarni in delovnem uradu spravili večino nacionalnih Slovencev v takozvane uničevalne transporte, od koder se je malokdo vrnil. Z odstranjencem nacionalistov jim je uspelo prigrabiti v taborišču po osvobodenju vso oblast. Ameriško poveljstvo je nepoznavajoč prilike prepustilo vso notranjo upravo in oblast mednarodnemu komiteju pripornikov. Mednarodni komite, ki je imel kakor kakšna vlada vse resore, je bil sestavljen iz delegatov nacionalnih komitejev. V njem je Jugoslovane zastopal španski borec Oskar Juranič, ki je bil nekak taboriščni notranji minister. Pod njim je bila taboriščna policija in preiskovalni sodnik dr. Alojzij Žigon. Jugos-

lovanski nacionalni komite je bil sestavljen i z samih komunistov, ki so takoj začeli preganjati svoje nasprotnike. Že 30. aprila so zaprli podpolkovnika Ernesta Peterlinja, majorja Ladislava Križa, porinka Staneta Zagorščka, lekarnarja Mavra, sokolskega prvaka Antosiewicza in več duhovnikov. Duhovnike, Mavra in Antosiewicza so morali po nekaj dneh izpustiti, ostale pa jim je uspelo odpeljati domov, kjer so mnogi od njih isgubili življenje. 1. maja se je vršil prvi miting, nato pa so se vrstili dan za dan. Posebno je bilo nevarno kritiziranje "Dachavskega poročevalca", ki ga je izdal Ludvik Mrzel. Vsem Slovencem so vsiljevali iz SS-ovskih oblek sešite "titovke" in petokrako.

Vendar je dom, rodbina, negotovost v inozemstvu ter nerazumevanje zaveznikov za one, ki so žrtvovali vse za pravo svobo do pognalo mnoge domov. Na kraju je ostala enajstorica, ki se je odločila za svo bodo.

Dachauske žrteve in mučenci niso pri komunistih v domovini našli spoštovanja in priznanja. Tudi demokratski svet, drveč v tempu povojnega življenja, čeprav preveč pozablja na nje. Vendar niso bile zamaš na ta naš slovenski narod. V nepopisnem trpljenju, poniranju in mukah prekaljeni Dachavci so doma prvi spregledali, kam jih je komunizem pripeljal."

KAJ MENIJO SLOVENCI

Raziskava "Slovensko javno mnenje 86" katero so vodili dr. Roter, dr. B. Markič, dr. P. Klinar, dr. N. Toč in dr. Z. Milnar je prinesla zanimive rezultate. Po razgovoru, ki so ga imeli novinarji "Dela" z raziskovakci in je bil objavljen v "Deli" 14. junija t.l. posnemamo:

— V primeri s prejšnjimi raziskavami je bila ugotovljena pri Slovencih večja kritičnost vrednotenja razmer, ki se nanašajo na politične odnose, inštitucije in delovanje političnega sistema. Ljudje se naspoloh bolj usmerjajo k vrednotenju programatičnih in življenjskih vprašanj in se ne pustijo pokrivate z ideološkimi koprenami.

Slovenci so silno kritični do tistih, ki so jih privedli v krizo. Kar štiri petine vprašanih trdi, da naj najodgovornejši funkcionarji, ki so krivi za krizo, v prihodnje ne bi več opravljali funkcij.

O izvažanju stališč v javnem in krajevnem okolju je 45 % vprašanih sodilo, da ima tisti, ki je kritiziral neprijetne posledice.

Krisa je povzročila, da se je povečalo dodatno delo na domu v prostem času, pa tudi medsebojna pomoč. Ljudje zamenjujejo večja stanovanja za manjša in ne hodijo več na daljše izlete. Več varčujejo. Bolj se zanašajo sami nase in se bolj kot v preteklosti opirajo na sorodnike in sosedje.

Slovenci so navezani na svoj lastni kraj in se neradi selijo drugam. Nenaklonjeni so etničnemu pluralizmu in sklepajo zakonske zveze največ med seboj.

Večina vprašanih meni, da ljudje za boljše delo ne dobijo boljšega plačila.

Veliko podatkov v raziskavi kaže, da ljudje siti ideologije v smislu dogmatične doktrine, kakršna je bila ljudem servirana dolgo časa. Opaziti je tudi, da vse bolj zorijo možnosti za preobrazbo sistema od spodaj navzgor in ne več od zgoraj navzdol.

Po letu 1976 so v celotni srednji Evropi pričeli propadati gozdovi. Tudi Slovenija ni ostala neprizadeta. Analize so pokazale, da je v Sloveniji najbolj prizadeta jelka, saj jih propada 44 % in le 6% jelkinih dreves je neogroženih. Smreka je malo na boljšem, propada jo samo sedem odstotkov.

Med najbolj ogroženimi gozdovi so oni na Primorskem. Na območju severnoprimorske propada 52% vseh jelk. Kostanjeva, hrastova in bukova drevesa pa zaenkrat še kljubujejo onesnaženemu zraku in bolezni. Črni bor pa se je posušil kar za 70%, toda v tem primeru gre za zajetko glivo.

Ekološko škodo seveda ni moči izraziti v denarju, zelo občutna pa je tudi gospodarska škoda (LD 13/6).

V Sloveniji so letos odkrili 21.500 črnih gradenj, to je gradenj brez uradnega dovoljenja. Samo v Ljubljani jih je čez štiri tisoč.

Ministri osemnajstih zahodnoevropskih držav so na sestanku v Londonu odklonili prošnjo Jugoslavije za sprejem v organizacijo EUREKA. Ta organizacija bo družila poskuse zahodno-evropske industrije, da z medsebojnim sodelovanjem pri različnih komercialnih projektih na področju visoke tehnologije, računalnikov, telekomunikacij, biotehnologije, novih materialov itd. Vsega skupaj so sedaj odobrili 62 novih projektov.

V Jugoslaviji so dolgo imeli polemike za in proti pristopu. Medtem, ko je v Sloveniji večina bila za pristop, na jugu niso bili navdušeni. Tako so s prošnjo predolgo odlagali. Nasprotno pa je bila prošnja za pristop Islandije sprejeta.

Razna samostojna gibanja, kot ekološko, mirovno itd. pozna 75%, v njih pa je pripravljeno sodelovati 45% vprašanih. 56 odstotkov anketirancev pa meni naj bi ta gibanja delovala samostojno znotraj ali zunaj socialistične zvez.

Kar 60% vprašanih je odgovorilo, da navaden človek nima nobenega vpliva na odločanje v pomembnih družbenih problemih.

Skrajno enakost v prejemkih zahteva 10% vprašanih. Za razliko 1:3 pa se jih je odločila ena četrtina. Naraščajo pogledi naj nerazviti skrbijo sami zase. Narašča tudi delež tistih, ki mislijo, da notranja emigracija ogroža jezik, kulturo, zaposlitve in celo gospodarski razvoj Slovencev.

Za delavce iz drugih republik pravi 63% naj se prilagodi in naučijo slovenščino, a obdržijo svoj jezik in navade. A-similacijo predlaga samo 8 odstotkov.

Dve petini vprašanih sodita, da SZDL sploh ne bi pogrešali, češ, da je preveč vtisnjena med partijo in državo.

Slovenci so veliki domoljubi. 70% jih je pripravljeno žrtvovati svoje življenje za domovino.

Kar 84% jih meni, da je vsaka obrambna vojna pravična. Približno 45% jih pravi, da bi morali omogočiti tistim, ki ne žele služiti vojaškega roka, takozvano civilno služenje. Skoraj polovica jih je proti služenju žensk v vojski.

Ker je sedaj razprava o božicu javnosti dovoljena, so tudi v tej zvezi vprašali za podatke in ugotovili, da 79% anketirancev praznuje božič. Med njimi jih je 36 % takih, ki praznujejo božič kot tradicionalni družinski praznik. Na božični dan bi rado bilo prostih 59 odstotkov.

Vernost od leta 1978 stalno rahlo narasla. Tedaj je bilo 45% verujočih, letos pa jih je 52 odstotkov.

V Delu od 9. avgusta letos čitamo, da Jugoslaveni, ki so zaposleni v družbenem sektorju delajo na dan povprečno 3 do 4 ure. Kakih 600 tisoč je na dan takšnih, ki ne pridejo na delo, kakih 200 tisoč pa jih polovico svojega delovnega časa prebije na sestankih.

Na Primorskem je vse več hiš, ki imajo v strehi vgrajen kolektor za sončno toploto. Najprej so tak kolektor preizkusili v avtokampu v Luciji, kjer so ga uporabili za kopalnice in sanitarni prostori. Po teh zelo uspešnih preizkušnjah pa se "sončne peči" pojavljajo na vedno večjem številu streh.

Briška, vipavska, sežanska in koprska vinška klet bodo odslej nastopale na tržišču enotonu kot vinariji primorskega vinogradnega območja. Njihova vina bodo od septembra dalje tudi opremljena z novo posebno zaščitno znamko slovenskih vin.

Briška klet bo letos izvozila v Italijo, Nemčijo, Avstrijo in ZDA približno 3000 litrov vina.

Slovenska amaterska skupina "Samorastniki" je v Šentprimozu v nedeljo 10. avgusta priredila v od narave izoblikovanem amfiteatru zgodovinsko igro Bratka Krefta "Velika puntarja". To je bil nenavadni kulturni dogodek, ki je privabil okoli 1000 gledalcev iz mnogih koncev slovenske Koroške.

Stoletnica rojstva slovenskega letalskega pionirja Edvarda Rusjana, ki je sicer živila 6. junija letos, bo praznovana 13. in 14. septembra z dveurnim letalskim mitingom.

(Foto K. Peršič)

KOSTANJEVICA – LIKOVNO SVETIŠČE

Rojak, ki obišče staro domovino in si ne ogleda umetnin zbranih v prenovljenem delu starega samostana v Kostanjevici na Krki, je veliko zamudil. Kostanjevica je postala velik spomenik likovnega udejstvovanja Slovencev in kakor mohamedanci romajo v Meko, da se utrdijo v svoji pripadnosti islamski veri, tako bi moral vsak Slovenec poromati v Kostanjevico, da se ob prekrasnih delih naših umetnikov utrdi v svoji pripadnosti Slovenstvu. Narodu, ki navzlic svoji maloštavnosti in navzlic tolifik prestanim težavam vztraja in živi ter se na kulturnem polju lahko pomeri z vsakomur.

Že na položnih poljanah, ki se vzpenjajo proti Gorjancem se obiskovalcu pogled ustavi na številnih oblikah, ki so jih kiparji z vseh koncov sveta prišli iztehat iz solidnega debla lesa. Sedaj so te umetnine posejane po zelenih poljanah okoli debelih zidov samostana nad katerim kraljuje baročni zvonik cerkve.

Ko pa stopiš skozi portal na samostansko dvorišče ti pogled obstane na dolgi vrsti obokov, ki krasijo hodnike obdajajoča tri nadstropja visoko poslopje.

V teh poslopijih, katere še vedno obnavljajo, saj bratomorna vojna temu samostanu ni prizanesla, pa so sedaj urejena

stalna razstavišča najbolj poznanih slovenskih umetnikov, pravo svetišče slovenske umetnosti.

Letos bo ta samostan proslavljal kar nekaj obletnic in za to priliko bodo pripravili še posebne razstave. Minilo bo 750 let odkar so ustanovili kostanjeviško cisterjansko Opatijo, 200 let odkar so jo ukinili in 30 let odkar so pričeli z galerijsko dejavnostjo.

Cisterjanski menihi so prišli v Kostanjevico iz Vetrinja na Koroškem, ko je tu Bernard Spanheim ustanovil grad. Poleg Bernarda so samostan obogatili z darovi še mnogi drugi dobrotniki, med njimi ogrski kralj Bela IV in bosanski kralj Štefan II. Tako je postal samostan eno največjih posestev na Kranjskem. Leta 1785 je cesar Jožef II samostan razpustil, bogato knjižnico pa je dobila licejska knjižnica v Ljubljani.

Današnja zbirka umetnin pa se je pričela, ko so domačini pred 30 leti pripravili kulturni festival. Odprtja je tedaj bila tudi stalna zbirka kostanjeviškega rojaka Jožeta Gorjupa v osnovni šoli. Razni umetniki so potem šoli podarili kar 64 del. Od takrat se je zbirka pričela nenehno razvijati tako, da je dosegla danes ta visoki nivo.

Devetdesetletnico planinskih domov na Kredarici in v Vratih so proslavili v nedeljo 10. avgusta. Oba domova je dal postaviti eno leto po stolpu na vrhu Triglava župnik v Mojstrani Jakob Aljaž.

V prvih šestih mesecih leta so imeli v Sloveniji za 2 odstotka več nočitev tujih gostov kot lani v istem obdobju. Največ tujcev je bilo iz Avstrije in Vel. Britanije. Precej več kot lani pa tudi iz Nove Zelandije, Avstralije in Kanade. Največ nočitev je bilo v Slovenskem primorju, v gorah in planinskih kočah.

V torek, 12. avgusta so pričeli vrtanje predora za cesto pod Karavankami ki bo povezovala Jesenice s Podrožico na koroški strani. Ta predor, ki bo zelo olajšal dostop srednje Evrope na slovenski del Jadrana so načrtovali že več let. Projekt je skupen z Avstrijo.

Na slovenski strani bo predor dolg 3450 metrov, na avstrijski pa 4414.

Z znanega slapa Peričnikabodo posebej speljali vodo, ki bo vzdrževala visok vodni pritisk, ki ga zahtevajo vrtalni stroji.

DELOVANJE "JADRANA" V LETU 1985/86

Iz poročila, ki ga je podal na letni skupščini Slovenskega socialnega kluba "Jadran" tajnik g. Valentin Brecelj je razvidna velika aktivnost, ki jo je odbor s pomočjo članov pokazal v preteklem poslovnem letu:

"Tudi letos je prišel čas, da se zopet zberemo na splošnem sestanku in poslušamo poročilo starega odbora in izvolimo novega. Osebno govoreč, prevzel sem dolžnost tajnika s precejšnjim trepetanjem, ker o tem poslu sploh nisem imel toda s pomočjo, ne samo predsednika g. Franke Iskre in še posebno njegove soproge ge. Jean, katera je izvršila tudi večino mojega dela in pa tudi s pomočjo vseh odbornikov in članov mi je bilo delo zelo olajšano. Zato prav lepa hvala vsem.

Leto smo končali na aktivni noti. Precej smo napravili, seveda, radi bi še več.

Sodelovali smo tudi z drugimi klubami, ki smo se pridružili njih obletnicam, športnim akcijam itd.

Sodelovali smo pri Koordinacijskem odboru slovenskih društev v Viktoriji. Skupno smo izdali knjigo "Slovenian from the earliest times".

V petek, 15. avgusta smo se poslovili od naše priljubljene članice

VIDE VADNAL

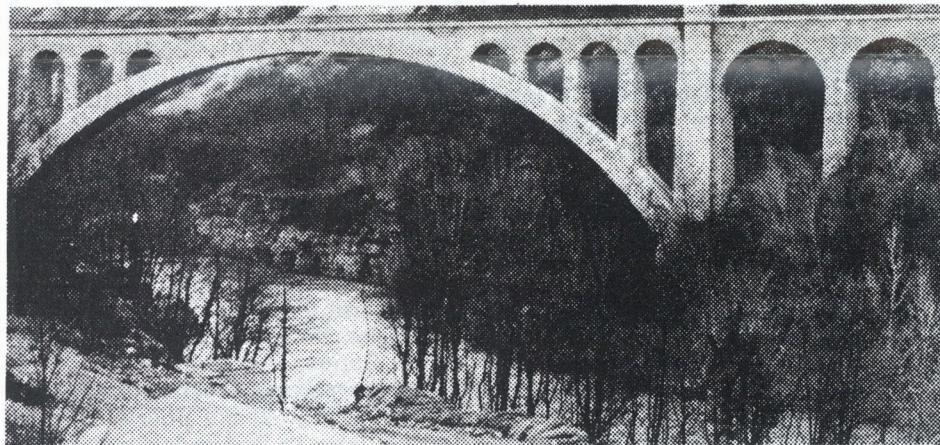
Po hudi bolezni nas je še mlada Vida zapustila. Spominjali se je bomo vedno kot veselo žensko, ki je veliko prispevala pri napredovanju našega "Jadrana".

Izvanredno število ljudstva, ki je prisostvovalo pri pogrebu je bilo priča njene priljubljenosti. S pesmijo se je od svoje drage prijateljice poslovil tudi pevski zbor "Jadran". Z njeno smrtno je naše društvo izgubilo zvesto članico, vsi Slovenci v Melbournu pa zavedno slovensko hčerko.

Žalujočim, soprogu Emili, hčerki Suzy, sinu Jožku in sestrama Ljubi in Dragi izražajo iskreno sožalje

Odbor in vsi člani "Jadrana"

V DOLINO SOČE

Soča pod slovitim Solkanskim mostom

(Foto Jana Alich)

... Topovi grmijo! Izstrelki zoprno in hudobno šestijo skozi ozračje. Temačni rovi se polnijo z usmrjenim zrakom; žveplo in kovinski drobir sejeta izpod neba.

Ohromel in nemočen ležim med skalnimi okruški: kako sem se znašel v tem kotlu uničenja? Bobnenje narašča, da temelji gore drhtijo v neenakomernih sunkah.

... Mar sanjam? Misel ugasne kot kresnica v zagatni noči.

... Bummm! Nebo in zemlja planeta kvišku; vertikale in horizontale se skrotovicijo v prepleteno žlindro groze.

... In takšna je torej tišina potem? V posmrtni izgubljenosti tavam brez telesen; kot dušica med meglečastimi dušicami.

... Zaslism tanko melodijo! Ozre se po sebi in vase; kajti tudi po življenjskem nemaju mora človek stopiti pred sodnika čeden zunaj in znotraj. ... Otepem si pumarice; pomencam s prašnimi čevljami ter s prsti razčešem lasišče.

Za notranjost bi malce pomolil; a čas je potekel! Melodija, jakojoča in plašna, naraste v pravo orglanje; spremljano z živahnim topotanjem: "Oj ta vojaški buben; ta bo meni velik zvon!"

... odprem oči! V polmračni sobi se vrtinci živahen didel – dudel; mladenič s košatimi brki igra orglice in udarja takt s čevljem številka šestintrideset. Škrbnik pogleduje k moji mizi čes; glej no kaj za-

muja! Hribi so vendar zato, da se človek veseli, ne da dremlje v luži razlitega čaja.

Planinske dame zaplešejo s svojimi vodniki iz hvaležnosti, da so jih privlekli na vrh kamenitega malika. Večna vrata se odloputujejo in sončni žarki planejo v vlažno zatočlost.

"Gremo, gremo," rogovilič pri sosednih mizah; "nevihte je konec!" Potuljeno zlezem na prosti; kar nekam jezi me, da sem omagal za mizo.

Ampak pssst; le tihi! Takšne stvari je treba zadegati čez levo ramo, potem ni možnosti, da bi prijatelji kaj izvohali; gorniki smo kot ribiči, oboji pretiravamo! Pričovedujemo minule doživljaje; poslušam in poslušam: Torej aha; lezemo čez nevarno škrbino; jej kako se lahko spodričeš. V stopah leži gnil sneg! Klini in jeklenice so fuč! Zares zanič; figo fresko; še dojenčka ne bi zdržale. Ampak mi gorniki hopla, hopla! Dve, tri kletvice in smo čez. Trepljamo se po ramenih; trkamo s kožarčki! Korajza; to je najlepša ni najzlahtnejša odlika gornika!

... Pssst; letihi! Škrbito in sedajle na tem mestu rečemo je tista pot čez škrbito navaden prehodek. Jeklene vrvi je za dobra dva metra; bolj za okras, kot za potrebo; ostale nevarnosti pa je pripovedovalc radodarno dodal, kajti zgoda ni zgoda, če poslušalci ne dobijo kurje polti od groze.

Sieberer/85:

Oktobra meseca je pevski zbor pod vodstvom g. Povha nastopil zelo uspešno na odu Univerze v Melbournu.

Na 3. novembra smo imeli zelo uspešen piknik na klubu. Temu uspehu sta veliko prispevala g. Toni Poklar, ki je daroval dve svinji in g. Emil Kalčič, ki je poklonil ovco za pečenje na ražnju.

Na 12. oktobra nas je obiskala balinarska reprezentanca Jugoslavije.

Istega meseca, na 18. 10. smo imeli nepozabljeno obisk patra Provinciala dr. Miha Vovka in škofa Jožeta Kvasa. Večer gostovanja omenjenih obiskovalcev bo ostal eden naših najlepših spominov v zgodovini našega društva!

Februarja meseca smo imeli Še en cerkveni obisk in to od strani župnika Jožeta Kovačiča. Tudi on se je izkazal za zelo popularnega in priljubljenega obiskovalca. Mašo nam je daroval v dvorani.

Mesec marca je bil še posebno bogat glede kulturnih dejanj. Na 8. marca smo imeli nepozabni Župančičev-Mladinski dan. Uspelo nam je privabiti slovenska društva iz večine zahodne Avstralije. Samo iz Sydneja je prišlo 90 oseb, iz Canberre pa 45. Prisotni so bili vsi klubni iz Viktorije ter Albury-Wodonga. Takega dneva Slovenci v Avstraliji še niso doživelji. Cestitati moramo predsedniku g. Franku Iskra za originalno zamisel in za izvedbo tega izvanrednega dneva. Hvala tudi vsem tistim, ki so tako lepo in požrtvovalno prispevali uspešni izvedbi tega dneva.

Marca meseca je naš zbor bil povabljen na Avstrijski klub kjer so bili lepo pogoščeni. Ljubljanski oktet nas je obiskal v marcu. Spominjali se bomo teh fantov kot nosilce krasnega večera.

V zgodnjih urah, 29. marca je precejšnjo število naših članov na letališču v Tullamarine, da pozdravijo športnike invalida iz domovine. V štirinajst dnevni obisku so nas ti fantje očarali z njihovo veselosti in športnim duhom. Člani našega kluba so te fante sprejeli z odprtimi rokami in veliko žrtvovali, da bi jim polepšali in olajšali obisk tukaj v Viktoriji. Prav lepa hvala vsem, posebno pa ge. Emi Iskra, katera je skrbela za celo skupino teh fantov.

Na 26 in 27. aprila smo se udeležili proslave pri "Snežniku" v Albury. Ob tej priliki so naši balinarski dobili vse pokale. Čestitamo!

Lep večer smo imeli na klubu tudi 7. junija, ko je pri nas nastopila dramska skupina S.D.M. in nam predstavila "Mihec se ženi". Na 26. julija pa smo imeli v gosteh Avstrije, ki so nam zaplesali par njihovih plesov.

Torej lahko rečemo, da smo bili v preteklem letu na klubu precej aktivni in uspešni.

Kar se tiče dokončavanja in izboljšanja dvorane smo postavili izmenjalnike zraka (air exchangers-heaters) v dvorani. Cena teh je bila okoli 8.000. Mladinci so nam postavili zvočnike, kateri nam prav lepo delajo. Ob priliki proslave Župančičevega dneva smo kupili začasne prhe, katere sedaj uporabljajo nogometniši; nabavna cena je bila 4.500 dolarjev. Po potrebi te lahko prodamo brez težave, pa še gotovo bomo nekaj zaslužili pri prodaji. Pred kratkim nam je vodni instalater postavil protipožarne водne cevi, brez katerih na bi smeli uporabljati dvorane. Odplačali smo denar 5 ali 6 članom, ki so posodili denar klubu za nabavo zemljišča.

Najbolj žalostne novice: V zadnjih 12 mesecih so umrli trije člani našega "Jadrana" in to Milan Dekleva, Franc Peloza in Frank Boštjančič.

Cestitati moramo nogometnišem za lepe uspehe katere so dosegli v zadnjem letu. Tako tudi vsem balinarjem, kateri so precej obogatili klubsko zbirko pokalov.

Mladini vsa čast; lepo so se izkazali na odu ob priliki Mladinskega dneva.

Naš pevski zbor pod vodstvom g. Hugo Polha nam je bil v ponos na raznih prireditvah, najsi bo v Sydneju, Melbournu ali pri nas v klubu. Največjo pohvalo pa moramo dodeliti našemu ženskemu krožku. Teden za tednom so te članice požrtvovalno in skrbno delale, da so nas hranile, skebele za čistočo in nešteto drugih del. S ponosom smo poslušali naše goste kako so hvalili njihovo kuhanje, najsi bodi kalamare, polento ali pa krofe in potice. Torej našim gospodinjam gre vsa naša hvaležnost in pohvala."

STRIC IVAN – 89 LET

V soboto 16. t.m. smo na "Jadrani" imeli ples "domače koline".

Ples nam je zelo lepo uspel. Lepo smo presenetili našega strica Ivana Gerbca, ki smo mu nepričakovano voščili vse najboljše za njegov rojstni dan. Imel jih je že 79! Prejel je lepo pecivo in pa steklenico "domačega". Nato so mu fantje "Kristala" zaigrali valček, samo za njega. Članice kluba so se vrstile, da bi se vsaj enkrat zavrtle s stricem Ivanom! Joj, kako so mu žarele oči!

Zapustil je dvorano po drugi uri zjutraj; ob osmih pa je že bil spet v dvorani, da je pomagal pri čiščenju!

Stric Ivan je moral v begunstvo že v času prve svetovne vojne, ko je fronta divjala v bližini njegovega rojstnega kraja v Soški dolini. Leta 1928 je bil primoran v italijansko vojsko in se je leta 1936 kot tak udeležil vojne v Abeziniji. Udeležil se je NOV, služil kot strojnicičar v vojnem letalstvu v Zemunu.

Za njegove zasluge in požrtvovalnost v prid "Jadrani" smo ga že lansko leto proglašili za dosmrtnega člana našega društva.

Bog te živi, Ivan!

NOVI ODBOR "JADRANA"

Na "Jadrani" v Keilorju so imeli v nedeljo 19. avgusta letno skupščino, na kateri so izvolili tudi nov odbor, ki bo upravljal z društvom v letu 1986/87.

Novi odbor je sestavljen takole:

Predsednik: Franc Iskra
Podpredsednik: Ivan Iskra
Tajnik: Valentin Brecelj
Blagajničarka: Jean Iskra
Balinanje: Valentin Jelenič
Ante Zanetič
Peter Kričkič
Peter Natlačen
Roman Vitez
Alojz Mezgec
Stanko Bergoč
John Kodrič
Franc Šenkinc
Silvo Juriševič

Ženski krožek:
Ženski krožek:
Stella Bergoč
Lily Kričkič
Vilma Zanetič
Zlatka Vitez
Josie Česnik

NA JADRANU – tokrat ne v Keilorju ampak v Portorožu, kjer tudi letos veliko število turistov, domačih in tujih, uživa lepote sonca, morja in zdravih mladih teles. Po vseh evropskih plažah je "topless" postala vsakdanja stvar.

Knjigo "Slovenians from the earliest times" lahko naročite tudi pri "Vestniku" na naslov P.O.Box 56, Rosanna, 3084, Victoria, Australia. Cena knjige je 20 dolarjev in poština 2 dolarja.

V soboto 9. avgusta je Balinarski odsek S.D.M. priredil meddruštvena tekmovanja v proslavo četrte obletnice pokritja balinišč.

Tekmovanju so se poleg S.D.M. udeležile tudi skupine "Jadrana", "Planice", Geelonga, Social klub Istra in Istrskega kluba "Učka". Vidimo pa jih na gornji fotografiji, katero je spremno posnel g. Ivo Leber.

BALKANSKE IGRE

Pričetkom septembra bodo imeli v Ljubljani 45. Balkanske atletske igre. In sicer se bodo vrstile na 6. in 7. septembra.

Stavbeni delavci na stadionu ZŠD v Šiški se pošteno trudijo, da bodo do teh datumov dovršili vsa prenovitvena dela.

Te igre, ki so po številu že 45. se bodo letos desetič vrstile v Jugoslaviji. V Sloveniji so bile prvikrat leta 1976 v Celju.

Tekmovali bodo v 39. disciplinah, 23 moških in 16 ženskih.

Igre bodo prenašali tudi po televiziji, seveda ne pri nas v Australiji.

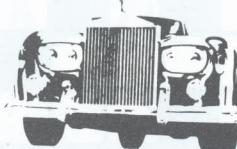
Frank Jelovčan, prejšnji starešina Lovske in ribiške družine SDM, čestita novo-izvoljenemu starešini Francu Fekonju ob prevzemu dolžnosti.

TONE ZAGORC

AVIATION MOTORS

(Next Door to Westgate Motor Inn)

**9 Aviation Road,
LAVERTON, 3028
Telefon: 369 1363**

• Splošna avtomehanika FOR COMPLETE CAR CARE SERVICES

- Dynamometer Tuning
- Distributor Analysis and Modification
- Computer Wheel Alignment and Front End Repairs
- Electronic Wheel Balance
- Discount Tyres
- All Types of Repairs

FREE QUOTES

• Športna puškarna

Prodaja Lovskega orožja in municije

UBIJALSKA NEVIHTA

V soboto, 2. avgusta smo imeli v Sydneyu krasen sončen dan. Vremenslovci pa so nam napovedali dež. Smejemo se jim v brk, spet so enkrat "kiksnili". V nedeljo, 3. avgusta nam spet napovedujejo krajevne plohe, sonce pa se nam nagajivo smeje z neba. Imamo 18 stopinj Č in s prijatelji imamo piknik in BBQ. Otroci brezskrbno letajo, mi klepetamo in se slaćimo. Vroče nam je. Dan je prekrasen. Le kje je tisti obljudljen dež, trava je rjava, suša je... Dež bi bil še kako potreben. Ves julij ni deževalo.

V ponedeljek 4. avgusta se vremenslovcem le posreči uganiti ter dež zares pada. No, hvala Bogu. Dežuje ves dan. Takemu dežju sem kot mlada deklica rada rekla "romantičen dež", ko te njegovo škrebljanje uspava in si lepo na toplem s knjigo v roki.

V torek, 5. avgusta pa dež že lije, veter piha ... To ni več moj prijeten romantičen dež, to je ploha, ki ji ni videti konca. Opoldne najdem v garazi vse polno glist, ki so prileze iz zemlje v zavjetje. Naša muca noči jesti in prestrašeno mijavka in tudi kanarček v kletki se stiska v kot. Živali torej čutijo nevarnost. Nič dobrega ne bo. Ko me mož pelje iz trgovine domov, moramo daleč naokoli, ker so cestni kanali zamašeni in polni vode, ter se mož boji, da bi mu voda zalila motor in bi običali sredi ceste. Dež, dež in voda vse povsod. Nešteto polomljenih dežnikov in če naredis le nekaj korakov si moker do kože. Komaj čakam, da se tudi moj sinek vrne iz šole, da bomo vsi skupaj doma, da bomo na varnem. Zmraci se že ob štirih popoldne, veter zavija okoli vogalov, dež neusmiljeno lije. V garažo nam voda udre za decimeter na globoko, muček nam mijavka pod nogami, strah nas je ... Kaj bo, če dež ne neha? Še bolj nas zbegajo TV novice. Ljudje bežijo iz poplavljenih hiš, po cestah vidimo iz vode le strehe od avtomobilov in čolne, ki rešujejo, kar se rešiti da iz poplavljenih hiš. To ni nekje v Evropi, daleč od nas, to je poplava okoli nas. Triletna punčka me sprašuje: "Kdaj bo nehal dež, jaz ne marjam dežka!" in devet letni sin moli, da bi dež že nehal. Da bi že nehal ... Skušam telefonirati vdovi, ki je le nekaj hiš od nas. Vem, da jo je strah. A telefon ostanemo nem in gluhi. Ne dela! In potem nam voda vdre skozi streho v kopalcico in povzroči kratek stik. Ostanemo v temi. Otroka spravim spat v najino posteljo in oba se tiščita k meni kot preplašena piščančka. Veter zavija in dež neusmiljeno tolče v šipe. Otrokom ne pokažem svojega strahu. Molim z njima in se pogovarjam, dokler ne zaspita v mirnem snu. Sama ne zatisnem očesa. Mož z baterijo še vedno meče vodo iz garaže. Pa nam menda ja ne bo vdrla v hiso v kateri smo šele osem mesecev in uničila vsega? Bojim se in tokrat še ne vem, da se mnogi ne tresejo le za svoj tepih, pač pa za gola življenja ...

V sredo 6. avgusta, po neprespani noči, otroci ne gredo v solo. Pozdravi nas mrakotno jutro, a dež pojenuje, voda se odteka. Mož pripelje prijatelja, ki je električar, da nam popravi elektriko, telefon spet normalno dela. Sosedova vdova priteče vsa mokra in pove, da ji je voda

skozi verando vdrla v kuhinjo. Preplašena je in povem ji, da sem jo prejšnji večer klicala. Tudi ona mene, pa je bil telefon nem. Ko televizor spet dela, še vidimo prave strahote pretekle noči. Voda je odnesla iz naročja materi in očetu 3-letno hčerkico in tudi 10-mesečno. Oba so reševalci strta odpeljali v bolnico. Tudi 27-letna fanta, raznašalca mleka nista imela sreče. Ubila ju je utrgana električna žica. In 14-letno solarko je odnesla deroča voda v kanal. Pogrešanih je še več ljudi, predvidevajo, da so utonili. Starke in starčki jočejo in se tresejo, otroci so zbegani, mnoge roke se proseče sklepajo v molitev; "Ognja in hudega vremena, reši nas, o Gospod!" Jaz pa sem neštetokrat v neprespani noči pomislila na Mater Božjo, ki se prikazuje v Medjigorju in ki petim mladim videcem naroča molitev, post in spet molitev. Najstarejsi Mirjani je tudi kakor v 10-minutnem filmu prikazala kakšna kazen božja nas bo zadela, če se ne poboljšamo. Kazen božja in vesoljni potop z Noetovo barko, so mi pred očmi. Marija je v Medjigorju Mirjani tudi izročila listek, ki so ga raziskovali strokovnjaki in ni ne papir in ne blago. Dokument iz nebes, na katerem je zapisano 10 skrivnosti, ki jih vidi le Mirjana (Več o tem sem nedavno poslala uredniku g. Persiču v objavo za Vestnik in upam, da bo ob prilikih, ko bo našel prostor, objavil, saj je vredno branja, ne le za verne bralce, pač pa za vse nas, ki smo okusili prvi udelec sibe božje ...)

Dež tudi v sredo še kar pada, a ne več s tako silo, a po novicah nas strašijo še z eno nevarno nočjo. Priporočajo nam, da ostanemo doma, v svojih domovih. V novicah ob 6 uri zvečer izvemo, da je tajfun tudi na Japonskem divjal, povzročil ogromno škode in terjal človeška življenja. Voda tudi tam.

V novicah tudi zvemo, da takega neurja še ni bilo v tem stoletju, da je v 24 urah padlo 334 mm dežja. Ni torej dovolj starega starčka na tej zemlji, ki bi lahko pričal o takem neurju. V časopisu pa sem prebrala, da je leta 1984 veliko manjše neurje kot je bilo to, terjalo 5 milijonov dolarjev škode. Največ za škodo na stehah hiš, za premočene tepihe in poplavljene avtomobile. Kakšno škodo je to neurje povzročilo zdaj pa še nekaj dni ne bo znano. Znana je le bolečina v srcih tistih, ki niso utrpeli le finančne škode, pač pa izgubili svoje najdražje, življenja svojih otrok.

Danes je četrtek, ko tole poročam, izza oblakov kuka medlo sonce. Veter piha z vso silo in sem in tja tudi še dežuje. Najhujše je za nami, vsaj iz srca upam takoj. Telefon zvoni kar naprej in tudi sama klicem najdražje prijatelje: "Ste v redu, ste vsi O.K.?" To sprašujemo drug drugega in smo srečni, ker zaenkrat še nismo slišali za nobenega Slovence v NSW, ki bi mu voda vdrla v hišo. Hvala Bogu (saj je dovolj novica izpred nekaj tednov, ko je požar uničil dom Carjevi družini in terjal življenje še mladega moža in očeta). Voda nam je torej prizanesla.

In naj moj romantični dež nikoli več ne postane ubijalski!

Danica Petrič

ALI POTUJETE ?

Odpri smo novo slovensko agencijo

"KOMPAS"

251 Church Street, Richmond
Telefon - 429 6069

Nudimo vam pot v domovino in po svetu po najnižjih cenah ter uredimo vse potrebne dokumente za pot ali v druge svrhe. Delamo tudi prevode iz tujih jezikov v angleščino ali obratno in vse potrebno. Na razpolago vam bosta poznavi dr. Koce in poznavni muzikant in balinar Aldo Furlan.

A.H. (052) 75 4478

Manager:
ALDO FURLAN

ROJAKI

ZA KUPOPRODAJO NEPREMIČNIN

(zemljišč, stanovanjskih hiš, trgovskih poslopij itd.)

se obrnite na poznano tvrdko

DOUGLAS KAY
REAL ESTATE

10B East Esplanade, St. Albans, 3021

Telefon v
uradnih urah:
366 1322
366 1822

kjer vam bo na uslugo
PETER KRICKIC
GENERALNI RAVNATELJ

Izven
uradnih ur:
336 3303

Danica Petrič

SPOMINI IZ STORŽKOVEGA DNEVNIKA

(8)

Po svojem prihodu sva z Jožetom kmalu odšla na koncert Tereze Kesovija v Opera House. Ostal mi je v lepem spomini, saj sem se prvič udeležila prireditve v novi operni hiši. In še nekaj me je neizmerno presenetilo in razveselilo – prve slovenske oddaje etničnega radia 2 E A. Kmalu sem bila povabljena k sodelovanju. Skupaj z Anico Stare sva zastopali Slovensko društvo Sydney. Oddajali smo iz skromnega studia V FiveDock. Spominjam se še, kako sem tipkala oddaje pozno v noč, zbirala material ter glasbo ter kako me je bilo strah prvega nastopa pred mikrofonom. Kot osnovnošolka sem sicer velikokrat prej nastopala na radiu pri Pionirskem tedniku, ki ga je takrat urejela novinarja Tanja Pirš (katere članke gotovo mnogi berete v reviji Naš delavec, saj Tanja zdaj obiskuje naše rojak po vsej Evropi, ki so tam na začasnom delu. Specializirala se je za izseljence ter upa, da nas bo obiskala tudi v Avstraliji). Studio in mikrofon mi torej nista bila čisto tuja, a poteklo je veliko let, da sem se ponovno znašla pred mikrofonom. Moram reči, da sem se v delo lepo vživel in da treme pozneje sploh nisem več imela. Več problemov je bilo z iskanjem primernega gradiva. Oddaje so sprva bile dolge eno uro in smo poleg novic, obvestil ter voščil, opisovali kraje v naši lepi Sloveniji ter v glavnem tudi vrteli polke in valčke. Skoraj dve leti smo vse delo napovedovalci in uredniki opravljali brezplačno ter za povrh hodili še na neštete sestanke. To je seveda bilo naporno, saj smo vsi bili zaposleni in smo vsi v večini opravljali še razne društvene funkcije ter skrbeli za radio.

Tisti čas sem res veliko delala in veliko pisala. Imela pa sem tudi nenehne težave z moškimi napovedovalci. Ko je Toni odšel za stalno v domovino in od tam v Ameriko je prišel Pavel, za njim Jože in

Martin, ki je enkrat zaspal in sem napovedovala sama in ker sem se tudi najbolj zanesla nase, sem nekaj časa čisto obupala nad moškimi glasovi ter oddaje vodila sama. Nato skupaj z Anico in pozneje Angelco, a dva ženska glasova nista bila primerna. Pa sem spet iskala moški glas. Dane je kmalu obupal; imel je veliko tremo, in tako je šlo naprej skozi pet let mojega dela pri radiu 2 E A. V najlepšem spomini imam snemanje kratke humoreske – igrice v duetu, ki smo se ga udeležili vsi takratni sodelavci. Žal se česa podobnega ni lotil nihče drug ne takrat in ne pozneje. Kasneje smo se iz Five dock preselili v mesto na Clarence St. v lepe pisarniške prostore in več studijev in od tam se naš radio oglaša še danes, dvakrat na teden po 45 minut. Ob nedeljah ob pol osmilj zjutraj je zelo primeren čas (razen za tiste, ki ob sobotah ponočujejo in oddajo zaspijo) ter ob torkih ob desetih petnajst minut, kar je pa zelo neprimerna ura za delovnega človeka.

Zato so seveda nedeljske oddaje veliko bolj poslušane kot torkove. V 45-minutno oddajo je sicer težko stlačiti vse, kar bi poslušalcu radi, tudi ne bi rada kritizirala, ker sem na svoji koži poskusila kako je, težko in zahtevno ustreziti tolikim različnim okusom. A želeta bi več svežih novic (saj je danes sodelavcem na razpolago telex) poleg obvestil in voščil iz česar oddaje zadnjih let sestojijo; pa vsaj novejšo glasbo, tudi popevke in klasiko ter tudi čez leto, ko na obisku ni nikogar iz domovine, več intervjujev. Saj je tudi med nami veliko talentov, (posebno med mladino) zanimivih ljudi, ki imajo gotovo kaj povedati. Samo poiskati jih je treba. Teh razgovorov bi gotovo bili vsi poslušalci veseli. Premalo je tudi sodelovanja z Woollongongom, ter Brisbanom. Razen voščil rojakov ni nič slišali od tam, ter ne od njih. Da so naši poslušalci za pisanje leni

pa vsi vemo. Raje telefonirajo, če kaj rabijo, kritizirajo pa v družbi svojih priateljev za širimi stenami svojih domov. Tako seveda ne pride do urednikov in napovedovalcev in ker smo vsi tako tiho, pač mislimo, da je vse v redu.

In ko sem že pri radiu naj povem še to, da je koordinator radia 2 E A g. Jože Čuješ že vseh 10 let. Njegova napovedovalka je Ivica, sledita še gospa Marica Ličan in g. Peter Krope ter gospa Mirjam Sušnik in p. Ciril, ki skrbita za oddaje verskega središča. Nobenega novega sodelavca že 10 let; razen Mirjam, ki je nadomestila s. Mirjam. Ali je to dobro ali slabo, pa presodite sami!

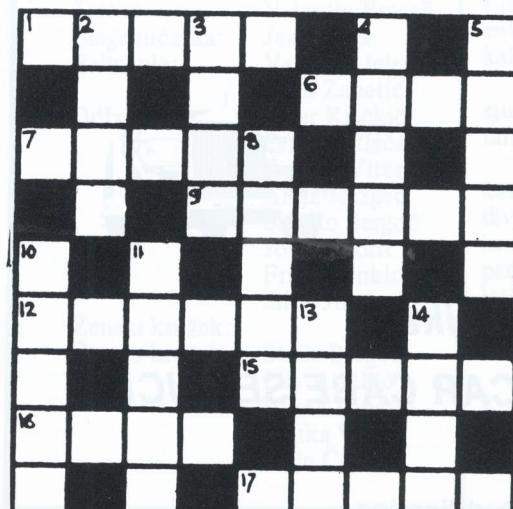
Iz Burwooda sva se z možem preselila v Crydon Park in pod srcem sem začutila utripe novege bitja – a o tem drugič.

(se nadaljuje)

ZA BISTRE GLAVE

(št. 16)

Sestavil S.P.

Vodoravno: 1. žitarica, 6. prometno sredstvo, 7. Kraj ob Ljubljanci, 9. moško ime, 12. prvi slovenski knjižni avtor, 15. konec dneva, 16. gorski ptič, 17. kraj ob Soči.

Navpično: 2. barva, 3. sveženj, butara, 4. suha steba, 5. prenese bolezni, 8. zvozljan, 10. del sobe, 11. polstitev, 13. poljski pridelek, 14. del drevesa.

(Štev. 9 in 12 nam povedo ime in priimek pisca prve slovenske knjige.)

REŠITEV KRIŽANKE štev. 15

Vodoravno: 1 mreža, 6 grča, 7 galeb, 9 beljak, 12 brezen, 15 goban, 16 obad, 17 Čatež.

Navpično: 2 rman, 3 žleb, 4 preja, 5 barka, 8 bezeg, 10 obrok, 11 denar, 13 nota, 14 Žale.

– Kako vendar, da se me ne spominjate? Saj ste me pred leti odpustili iz službe!